JUL 23 1956
AUG - 7 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, JULY 21, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

58./491. n-rs — SESTDIEN, 1956. GADA 21. JŪLIJĀ — 6. GADS

Rietumu krasta Jaunatnes dienu rīcības komitejas apspriedē: No kr.: Juris Petričeks, Andrejs Olte, Inta Krūmiņa, Jānis Vasiļevskis un Ruta Hincenberga. Iztrūkst Dzintra Opse, Rasma Sarkanbārde un Imants Ābele

JAUNAS LUGAS LATVIEŠU TEĀTRIEM

2.500 DOL. SAIŅU SŪTĪŠANAI LATVIEŠIEM PADOMJU IESLODZĪJUMĀ

ALAs aktīvitāte propagandē Latvijas atbrīvošanu

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 14. jūlijā Ņujorkā priekšsēdis prof. P. Lejiņš ziņoja, ka nosūtītas vēstules republikāņu un demokratu partiju vadībām, ar lūgumu uzņemt savās vēlēšanu platformās Latvijas atbrīvošanas jautājumu. Ir paredzēts vēl nosūtīt atgādinājumu telegrammas veidā tad, kad attiecīgās partijas kongress būs sanācis. Tālāk paredzēts minētās vēstules norakstus izsūtīt visām organizācijām, kas ir ALAs biedri, lai tās varētu iepazīstināt ar to saturu vietējos delegātus pirms tie dodas uz partijas kongresu.

ALA uzsākusi arī plašāku propagandas akciju padomju garīdznieku viesošanās lietā. Amerikāņu baznīcu organizācijām, Valsts departamentam un vairākiem senātoriem izsūtīti paskaidrojumi, kā māc. Turss nav Latvijas ev.-lut. baznīcas galva. Akcija nav vērsta pret Tursa personu, bet pret to, ka baznīcu izlieto kā ieroci komūnistu propagandai. Pārrunājot protesta demonstrāciju padomju garīdzniekiem ierodoties Ņujorkā, radās jautājums, kam šādas demonstrācijas būtu jārīko. Prof. Lejiņš paskaidroja, ka ALAi nav iespējams organizēt demonstrācijas atsevišķās pilsētās, bet tas būtu jāuzņemas kādai aktīvākai organizācijai vai grupai uz vietas. ALAs valde izsūtījusi jau iepriekš informāciju par padomju delegācijas maršrutu latviešu organizācijām uz vietām.

L. Bērziņš aizrāda, ka ir dzirdētas dažas balsis, ka nosoda uzstāšanos pret padomju garīdzniekiem. Mums tomēr jāuztur dzīvs pretestības gars un jāizrāda protests, kur vien tas nepieciešams.

LATVIEŠU APSVEIKUMS VICEPREZIDENTAM NIKSONAM

Pēc Informācijas birojā vadītāja P. Eglīša ierosinājuma nolēma apsveikt viceprezidentu R. Niksonu sakarā ar viņa runu Filipīnās 4. jūlijā, kur viņš pieminējis arī Latvijas atbrīvošanas jautājumu.

Prof. P. Lejiņš tālāk ziņo, ka ALAs goda biedrs O. Armstrongs uzaicinājis ALAu sūtīt savus pārstāvjus uz Atbrīvošanas konferenci 2. jūlijā Vašingtonā, lai izstrādātu darbības programmu, ko iesniegt ASV valdībai. No ALAs konferencē piedalījās G. Meierovics, J. Vinters un ģenerālsekretārs B. Albāts.

Prof. P. Starcs, kas bija ieradies sēdē, paziņoja, ka nodibinājusies Dziesmu svētku rīcības komiteja un lūdza nodot komitejai 500 dol., kas iemaksāti no Čikāgas dziesmu svētku atlikuma. ALAs valde tam

(Nobeigums 3. lapp.)

AN turpinās sarunas par atbruņošanos

Pēc divu nedēļu ilgām sarunām Apvienoto Nāciju divpadsmit valstu atbruņošanās komisija savas darbības rezultātus nodod piecu valstu atbruņošanās apakškomisijai tālākai apstrādāšanai.

Apvienotās Nācijas, Ņujorkā. Pēc Apvienoto Nāciju atbruņošanās komisijas apspriedēm, turpmākās sarunas par atbruņošanos notiks apakškomisijā, kurā piedalās Kanadas, Anglijas, Francijas, Sav. Valstu un Padomju Savienības pārstāvji. Ar 10 pret 1 balsi (Padomju Savienību), Dienvidsalvijai no balsošanas atturoties, divpadsmit valstu atbruņošanās komisija pieņēma Peru pārstāvja Belundes kompromisa rezolūciju, kurā „paredzēts, ka atbruņošanās apakškomisija savu sarunu laikā iztirzās visus atbruņošanās komisijai iesniegtos atbruņošanās priekšlikumus.

Līdz ar to no jauna tiks pārcilāti Rietumu lielvalstu, Padomju Savienības un Dienvidslavijas atbruņošanās plāni, kā arī Indijas pilnvarnieka Menona ieteikums pārtraukt atomieroču izmēģināšanu.

Tomēr visas Rietumu lielvalstis par atomieroču izmēģināšanas pārtraukšanu negrib dzirdēt līdz tam brīdim, kamēr nebūs panākta efektīva atomieroču ražošanas pārraudzība.

SMAGAS CĪŅAS ALŽĪRIJĀ

Franču ārzemnieku leģionāri turpina tīrīt Alžīrijas nacionālistu nemiernieku paslēptuves

Alžīrijā. — Franču militārās iestādes ziņo no Alžīrijas, ka smagākās cīņas pašreiz notiek Marokas robežas tuvumā, kur Alžīrijas nacionālisti savilkuši spēcīgas partizāņu vienības

Visu nedēļu franču un alžīriešu starpā notiek smagas cīņas. Šo cīņu laikā nemiernieki zaudējuši vairāk kā 300 kritušo un 175 gūstekņu, kamēr franču policija Čeras kalnu apkārtnē apcietinājusi ap 1300 cilvēku.

Maskava nedomā atkāpties no Baltijas valstīm

NYT ievietojis Komiteju Latvijas, Lietuvas un Igaunijas brīvībai priekšsēžu A. Blodnieka, V. Sidzikauska un A. Perandi rakstu, kurā tie apskata parādījušos ziņu, it kā Padomju Savienība gatavojoties piešķirt Baltijas valstīm formālu neatkarību un pārvērst tās satelītos. Autori aizrāda, ka tas neko nemainītu Baltijas tautu stāvokli, bet gan sagādātu Maskavai zināmus ieguvumus: tā varētu vieglāk atvairīt pārmetumus par padomju koloniālisma piekopšanu, sagatavojot pamatu, lai pieprasītu vēl trīs balsis Apvienotās Nācijās

Kanada kritizē Padomju Savienības atbruņošanās pārraudzību

ST. LORĀNS PRASA ATBRUŅOŠANĀS PĀRRAUDZĪBU

Otavā. — Atbildot uz šī gada 6. jūnija vēstuli, kuru Kanadas ministru prezidents St. Lorāns saņēma no Padomju Savienības ministru prezidenta Bulgāņina, St. Lorāns teica, ka vispār. atbruņošanās panākšanai ar bruņoto spēku samazināšanu vien nepietiek, ka nepieciešama arī šādas samazināšanas pārraudzība, lai citas valstis varētu skaidri pārliecināties, ka armijas patiesi tiek samazinātas. Tālāk St. Lorāns izteicās, ka Kanadas „apmierinājumu" par Padomju Savienības paredzēto armijas samazināšanu 1,2 milj. vīru apmērā traucē fakts, ka Padomju Savienība tik ilgi ir kavējusies ar savas armijas samazināšanu. Pad. Savienības paziņojums būtu bijis daudz piemērotāks pirms desmit gadiem, kad Rietumu lielvalstis demobilizēja savas toreiz milzīgās armijas — kas tika darīts saskaņā ar Apvienoto Nāciju noteikumiem.

ANGĻU ŪDENSLĪDĒJS KRABS KRIEVU GŪSTĀ?

Komūnisti piedāvājuši Krabam 34.000 dol. gadā

RIETUMVĀCIJAS LAIKRAKSTS BILDZEITUNG ZIŅO, KA BEZ VĒSTS PAZUDUŠAIS ANGĻU UDENSLIDĒJS LAIONELS KRABS ATRODOTIES KRIEVU GŪSTĀ MASKAVĀ

Angļu presei šai jautājumā pilnīgi klusējot, Rietumvācijas laikraksts Bild-Zeitung pblicējis kādu garāku rakstu par bezvēsts pazudušo angļu kara flotes ūdens līdēju Laionelu Krabu. Bild-Zeitung zina stāstīt, ka Krabs atrodoties krievu gūstā kādā Maskavas cietumā un ka krievi viņam piedāvājuši darbu padomju kaŗa flotē ar 34.000 dolaru lielu atalgojumu gadā.

Bonnā. Vācu laikraksts paskaidro, ka ziņas par angļu virsnieku ieguvis no kāda franču kreisā spārna politiķa, kas savukārt šo informāciju smēlies no kāda padomju jūras virsnieka kāda sarīkojuma laikā Maskavā. Padomju jūras virsnieks francūzim izteicies, ka krieviem esot pilnīgas tiesības turēt Krabu apcietinājumā, jo viņš pieķerts spiegošanā. Ūdenslīdējs Krabs, kā zināms, pazuda bez vēsts šīgada 20. aprīļa naktī Portsmutas ostas ūdeņos, to krievu kaŗa kuģu tuvumā, kas viesos uz Angliju atveda Padomju Savienības ministru prezidentu Bulgāņinu un komūnistu partijas pirmo sekretāru Chruščevu.

Par angļu ūdenslīdēja notveršanu vācu laikraksts ziņo sekojošo: Krabs neesot zinājis vai vienkārši neesot rēķinājies ar moderniem trauksmes instrumentiem, kas atrodas krievu kaŗa flotes rīcībā un kas sāk automatiski darboties, tiklīdz tuvumā parādās kāda zemūdene vai kāds ūdenslīdējs. Pirms gūstā krišanas Krabam esot bijusi pamatīga cīņa ar krievu peldētājiem, kuriem vēl „pēdējā brīdī" izdevies angli notvert. (Krabs esot bijis ļoti slikts peldētājs, stāsta viņa biografijas rakstītājs, labprāt kārtīgi iedzēris un Portsmutas misijai neesot fiziski sagatavojies).

Pēc notveršanas ūdenslīdējs Krabs aizvests uz Padomju Savienību, kur pēc ilgākas pratināšanas beidzot atzinies spiegošanā. Izmeklēšanas tiesnesis Krabam piedāvājis desmit gadu darba līgumu padomju kaŗa flotē, apmēram tikpat, cik ilgtu viņam par spiegošanu piespriestais cietumsods. Līdz šim Krabs krievu piedāvājumu vēl neesot pieņēmis. Pašreiz Krabs atrodoties apcietinājumā Lefortovo cietumā Maskavā.

Bild-Zeitung beigās vēl piebilst, ka krievu jūras virsnieks lūdzis franču politiķi stāties sakaros ar Kraba dzīves biedri un pēdējai pastāstīt, ka Krabs gan esot sveiks un vesels, bet ka Londonu viņš neredzēšot labu laiku...

RĪ PIEPRASA KOREJAS APVIENOŠANU

PRETSTAĻINA KAMPAŅU DIENVIDKOREJAS PREZIDENTS RĪ ATZĪST PAR IDEĀLU PAMATU KOMŪNISTU PADZĪŠANAI NO ZIEMEĻKOREJAS, APVIENOŠANAI ZEM VIENAS, BRĪVI IZVĒLĒTAS VALDĪBAS.

Korejas galvaspilsētā prezidents Singmans Rī teica, ka pašreizējā pretstaļina politikas līnija, kādu kultivē Maskava, ir ideāls pamats Korejas tūlītējai apvienošanai.

Seulā. — Atzīmējot Korejas konstitūcijas deklarēšanas 8. gada dienu, prezidents Rī sacīja: tā kā Padomju Savienības un Ziemeļkorejas valdības tagad atzīst, ka Staļins personīgi pavēlējis Korejas kaŗa uzsākšanu, minētām valdībām pašlaik būtu ļoti viegli izvākt Ķīnas komūnistu un padomju bruņotos spēkus no Ziemeļkorejas territorijas.

Veltīdams savu runu Ziemeļkorejas valdībai un iedzīvotājiem, Dienvidkorejas prezidents uzsvēra, ka komūnistiem nav jāuztraucas par visu ārzemju bruņoto spēku izvākšanu no Korejas territorijas (kā to pieprasa komūnisti), jo Apvienoto Nāciju kaŗaspēks Dienvidkorejā atrodas tikai tādēļ, lai aizkavētu agresiju. „Tiklīdz komūnisti pierādīs, ka viņu agresija Korejā ir beigusies un netiks atjaunota," sacīja prezidents Rī, „Apvienoto Nāciju kaŗaspēkam nebūs ne mazākā iemesla uzkavēties Dienvidkorejas territorijā.

Savas runas turpinājumā Dienvidkorejas prezidents deklarēja, ka vienīgais iemesls, kādēļ komūnistu valdība līdz šim ir aizliegusi brīvas un atklātas vēlēšanas Ziemeļkorejā, ir fakts, ka Ziemeļkorejas iedzīvotāju vairākums ir neapšaubāmi lojāli brīvās Korejas republikas valdībai.

Dienvidkorejas prezidents piedāvāja amnestiju Ziemeļkorejas komūnistu vadoņiem, gadījumā, ja viņi izšķirtos pārtraukt savu kalpību ārzemju agresoriem, kas tagad okupē Ziemeļkoreju, un atsāktu savu paklausību brīvās vēlēšanās izvēlētas Korejas valdības likumiem. „Ja komūnisti Ziemeļkorejā nepiekrīt šādai Korejas apvienošanas politikai," turpināja prezidents Rī, „tad tas tikai pierāda, ka savās sirdīs viņi nav vis korejieši, bet vienkārši kalpības instrumenti ārzemju agresoru rokās, kuŗu vienīgā vēlēšanās ir Korejas iznīcināšana.

„Ja komūnisti viņa priekšlikumu nepieņem," sacīja Rī, „tas tikai nozīmē, ka pašreizējā pretstaļina politika nav nekas vairāk, kā vienīgi kāda jauna komūnistu taktika brīvās pasaules samulsināšanai; taktika, ar kuras palīdzību komūnistu imperiālisms cer iekaŗot visu pasauli.

ŠEPĪLOVS UZRUNĀ PADOMJU SAVIENĪBAS ‚PARLAMENTU'

UZRUNĀJOT PADOMJU SAVIENĪBAS AUGSTĀKO PADOMI, ĀRLIETU MINISTRS ŠEPĪLOVS IETEIC PĀRTRAUKT ATOMIEROČU RAŽOŠANAS SACENSĪBU ANGLIJAS, SAV. VALSTU UN PADOMJU SAVIENĪBAS STARPĀ.

Maskavā. Padomju Savienības Augstākās padomes sēdes beigās ārlietu ministrs Šepīlovs aicināja visas trīs pasaules lielvalstis — Angliju, Sav. Valstis un Padomju Savienību — pārtraukt atomieroču izmēģināšanu. Šepīlovs sacīja, ka šai jautājumā viņa valdība esot gatava nekavējoties uzsākt sarunas ar Londonu un Vašingtonu.

Atomieroču izmēģināšanas pārtraukšanas jautājums, pēc Padomju Savienības domām, var tikt atrisināts trīs dažādos veidos. Pirmkārt, Anglija, Sav. Valstis un Padomju Savienība minētās problēmas atrisināšanu var uzsākt ar Apvienoto Nāciju starpniecību Ņujorkā. Otrkārt, sarunas var tikt uzsāktas minēto trīs valstu starpā ārpus Apvienotām Nācijām, un, treškārt, ikviena no minētajām trim valstīm var deklarēt, ka tā nolēmusi pārtraukt atomieroču izmēģināšanu.

„Atomieroču izmēģināšanas ierobežošana un pārraudzība pašreizējos apstākļos vairs nav nekāda problēma", smīnēdams teica Šepīlovs, „jo modernā technika slepenus atomieroču izmēģinājumus ir padarījusi neiespējamus."

Šepīlovs vēl izteicās, ka Padomju Savienības valdība atomieroču aizliegšanu atzīst par pirmo soli ceļā uz pilnīgu atomieroču lietošanas aizliegšanu un līdz šim saražoto atomieroču iznīcināšanu.

Par atomieroču izmēģināšanas aizliegšanu bija jaunā Padomju Savienības ārlietu ministra pirmā runa Augstākā padomē. Šepīlovs runāja 20 minūtes, aizstāvot Japānas parlamenta lūgumu pārtraukt atomieroču izmēģināšanu.

Padomju Savienības „parlaments" vienbalsīgi pieņēma Japānas parlamenta lūgumu pārtraukt atomieroču izmēģināšanu.

Pirms ārlietu ministra Šepīlova runāja viens no padomju deputātiem, Bobodjans Gafurovs, kas garā runā uzbruka Sav. Valstīm, un padarīja visu Šepīlova melno darbu. Gafurovs sacīja, ka Anglija un Francija esot spērušas zināmus soļus bruņoto spēku samazināšanai, bet, ka to nekādā ziņā nevarot sacīt par Sav. Valstīm, kuru valdība spītīgi pretojoties visiem mēģinājumiem mazināt pastāvošo saspīlējumu. Savā runā Gafurovs „iznīcināja" Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera gaisa pārraudzības plānu, denuncēja Ziemeļatlantijas organizācijas virspavēlnieku ģen. Grunteru un īpašu „uzmanību" veltīja Sav. Valstu ārlietu ministram Dallesam. Savas gaŗi izstieptās runas laikā viņš pat paguva pakavēties pie nesenās Poznaņas sacelšanās Polijā un apgalvoja, ka visas Poznaņas nekārtības esot bijušas reakcionāru roku darbs.

Biedrs Gafurovs runāja tik ilgi, ka pienākot Šepīlova kārtai, viss Padomju Savienības Augstākās padomes prezidijs, ar Bulgāņinu un Chruščevu priekšgalā, bija atstājis sēdes zāli, lai steigtos sagaidīt Austrumvācijas ministru prezidentu Grotevolu un viņa septiņus vietniekus. Vienīgi Vorošilovam un „parlamenta" locekļiem bija lielā laime noklausīties ārlietu ministra Šepīlova pirmo runu Augstākā padomē.

ŠĶĒRSĀM PĀRI KANADAI

Šai nedēļas nogalē Toronto un apkārtnes iedzīvotāji piedzīvos teorētisku atombumbu uzbrukumu un teorētisku evakuācijas mēģinājumu. Šis būs lielākais un plašākais pārbaudījums Kanadas civīlās aizsardzības dienestam, kāds līdz šim izdarīts miera laika apstākļos, ieklaujoties kopējos 4 dienu civīlās aizsardzības manevros, kādi tiek rīkoti kopīgi visā Ziemeļamerikas kontinentā. Pēc Toronto plāna vismaz trīs stundas pirms atombumbu uzbrukuma no pilsētas apdraudētā rajona jāevakuē vismaz 730.000 iedzīvotāji. Manevros būs iesaistītas 5000 personas.

Federālās valdības inženieri pārbauda projektu par plānotās apakšzemes garāžas izbūvi Toronto, piemērojot eventuāla atombumbu uzbrukuma patvertnei. Šai garāžā briesmu brīdī varētu patverties 25.000 personas 78 stundas.

Setbridžas cietumā 17. jūlijā rītā tika pakārts 23 g. v. vindzorietis Pēters Morisons, notiesāts uz nāvi par kāda amerikāņu tūrista nogalināšanu 1955. g. Kalgārijā.

Ontārio pārtikas preču tirgotāju apvienība paziņojusi, ka jau šai rudenī sagaidāms, ka alu varēs iegādāties arī pārtikas preču veikalos, kuri saņems attiecīgas licences.

31 g. v. Žaks Amijo kā pirmais kanadietis pārpeldējis kanālu starp Franciju un Angliju. Pagājušā gadā šo distanci veica Marilēna Bella, tikko 17 gadus veca. Žaka laiks — 13 stundas un 2 minūtes. Pasaules rekords šai peldējumā pieder ēģiptietim Hasanam Abd El Rebim ar 10 st. un 49 min.

Klifs Lamsdens, kanadiešu maratona peldētājs, 18. jūlijā uzvarēja savu sīvāko pretinieku Tomu Parku 25 jūdžu peldējumā, gan tikai par dažām sekundēm — rokas vēzienu. Viņa laiks — 9 st. 51 min., Parkam — 9 st. 51 min. 1,5 sek.

SAULE UN PRIEKS BĒRNU SVĒTKOS SIDRABENĒ

Liela pievilcība veiklības pārbaudes stendam (pa kr.). Pa labi — jautrie makšķernieki, bet vidū redzams gājiens uz svētku laukumu. Malā stāv nometnes atb. vad. J. Pālens, vad. J. Rudzītis, pa labi māc. A. Čops. H. Kligera foto

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

LAIKMETĪGA AUDZINĀŠANA

P. DREIMANIS

Ikvienas zemes kultūrālajā attīstībā ir savas īpatnības. Tās sevišķi raksturīgas Amerikas kontinentā, kura iedzīvotāju vairums ir bēdzis no nebrīvības un saimnieciskām grūtībām Eiropā. Šie ieceļotāji nākuši galvenokārt no Eiropas tautu zemākā slāņa, kas jaunajā dzīves vietā cerēja tikt uz „zaļu zara."

ASV un Kanadas pilsoņiem tiešām ir liela brīvība. Šie sasniegumi viņus pamudina praktizēt gandrīz neierobežotu brīvību bērnu audzināšanā. Vērojot daudzu vecāku attieksmes pret bērniem, rodas iespaids, ka šais ģimenēs ne pieaugušie ir noteicēji, bet gan pati jaunā paaudze, pie kam tās rīcība bieži vien ir līdzīga patvaļai. Diemžēl, dzīve necieš tādu patvaļu. Visur un vienmēr ir ierobežojumi — kā darbā, tā arī sabiedrībā, īpaši valsts dzīvē. Kas šiem ierobežojumiem negrib padoties, tiem draud bezdarbs, izolācija sabiedrībā un sodi valstī. Minētā ģimenes audzināšana nepieradina bērnus pie ierobežojumiem, kāpēc dzīves turpmākos gados viņiem jāpiedzīvo neveiksmes un nepatikšanas, jo intellektuālā attīstība ne vienmēr spēj atturēt cilvēkus no neattaisnojamas rīcības; paradumi bieži vien viņus ietekmē vairāk nekā loģiskie spriedumi.

Ieceļotāji Jaunajā pasaulē sākumā piedzīvoja lielas grūtības saimnieciskajā laukā. Pamazām tās samazinājās, un daudzos gadījumos ieceļotāji kļuva bagāti. Arī pēdējā laikā ieceļotāji Jaunajā pasaulē reizēm piedzīvo šādas pārvērtības. Tad viņi parasti atļaujas visas ērtības, kādas vien attiecīgā laikmetā iespējamas — kā apģērba, tā uztura, laika kavēkļu ziņā un citur.

Savus bērnus viņi rūpīgi cenšas izsargāt no visām neērtībām un grūtībām, atzīstot par galveno audzināšanas uzdevumu atbrīvot tos no katras piepūles. Arī latvju mātes reizēm centās sagādāt saviem bērniem, īpaši meitām, tādus dzīves apstākļus, lai viņām nebūtu jāpiedzīvo vecāku vai priekšteču grūtās dienas. Šādi centieni Jaunajā pasaulē ir veicinājuši pat tādas audzināšanas sistēmas izveidošanos, kuras pamatā ir rotaļāšanās.

Bet cilvēks ir dabas bērns, un kā tāds padots tās likumiem. Dabā visas dzīvās būtes, lai veicinātu savu attīstību un nodrošinātu eksistenci, ir spiestas piepūlēties un pat piedzīvot neērtības un grūtības. Tikai pēc tam iespējami zināmi atvieglojumi un tīksmes piedzīvojumi. Arī cilvēki spēj ilgāku laiku atpūsties, izglītoties un baudīt dzīves ērtības tikai tad, kad, pateicoties darbam, sasniegta zināma turība, kas dod viņiem brīvu laiku un līdzekļus izglītības iegūšanai un mākslas baudīšanai. Arī materiālo līdzekļu mantošana nedrīkst cilvēkus atturēt no kustībām un piepūles darbā, jo tās nepieciešamas veselības iegūšanai un uzturēšanai.

Minētās patiesības jāievēro ikvienam audzinātājam. Viņam arī jāatceras, ka, gatavojoties dzīvei un darbam, nepieciešamas kā zināšanas, tā arī ilgstoši vingrinājumi un izturība. Pie tiem jāpierod, jāvingrina muskuļi un jāattīsta prāts, griba un citas spējas. Jāpiedzīvo arī kā sekmes, tā neveiksmes, jo tas izraisa attiecīgās izjūtas, prasa zināmu savaldīšanos un veicina rakstura attīstību. Tas īpaši atkarīgs no idejām un ideāliem, kas palīdz audzēkņiem pārvarēt grūtības mācībās un dažādos vingrinājumos, kā arī ievada dzīves cīņā. Tad cilvēks norūdās, un viņā nostiprinās pienākuma apziņa, kurai liela nozīme dzīvē.

Tāpēc bērni nav jāizsargā no piepūles, bet gan jāiekārto viņu mācības un vingrinājumi tā, ka tiem būtu jāsaduras arī ar grūtībām un vispār nepatīkamām lietām, kas prasa piespiešanos, domāšanas un muskuļu piepūli, gribas un citu aktīvo spēku līdzdarbību. Protams, ar to nav teikts, ka bērni jāpārpūlē. Kā mācībām, tā arī vingrinājumiem un katram citam darbam jābūt piemērotam bērnu vecumam un attīstībai. Tāda audzināšana atbilst cilvēka dabai, pēc kuras viņš nevar attīstīties un darboties bez zināma vides spiediena. Uz to balstīdamies, viņš vingrina savas spējas ,pat vairāk — to viņš izlieto savu mērķu sasniegšanai.

Diemžēl, kultūras attīstība, īpaši technika, stājas ceļā minēto atzinumu reālizēšanai. Jaunās pasaules sasniegumi saimniecības laukā ļauj daudziem tās pilsoņiem dzīvot bez piepūles, galvenokārt baudās, un tādā garā arī audzināt savu jauno paaudzi, nodarbinot īpaši tās pasīvās spējas. Līdz ar to var rasties traucējumi ķermeņa normālā funkcionēšanā, un cilvēka dvēselē rodas zināma disharmonija, īpaša spēcīgu jūtu attīstība, par kurām grūti valdīt. Tāpēc nav jābrīnās, ka daudzi cilvēki kļūst nervozi, un pat tādi, kas nespēj par sevi valdīt. Sakarā ar to nevajadzētu sekot bez nopietnas kritikas visiem visjaunākajieem lozungiem, īpaši tiem, kas radušies zemēs, kur strauji aug bagātnieku šķira, tā savukārt ietekmē audzināšanu un visas valsts dzīvi. Vajadzētu gan vairāk piemēroties cilvēka dabai un veicināt tautas un plašākās sabiedrības kultūrālo attīstību.

RIETUMU KRASTA LATVIEŠI GATAVOJAS JAUNATNES SVĒTKIEM

Reprezentēsies arī jaunie gleznotāji

Gleznainajā rietumu krasta metropolē Sanfrancisko Ziemeļkalifornijas latviešu jaunatnes kopa 1., 2. un 3. septembrī rīko Rietumu krasta 5. Jaunatnes dienas jaunajā latviešu namā, 425 Hoffman Ave., Sanfrancisko.

Jaunatnes dienas atklās ar svinīgu aktu sestdien, 1. septembrī, pl. 13.00. Sekos rakstnieka Jāņa Klīdzēja referāts, diskusijas, jauno rakstnieku priekšnesumi. Sestdienas noslēgumā būs vakars ar M. Ziverta Ķīnas vāzes izrādi un deju. Pēc svētdienas rīta dievkalpojuma ref. Edm. Šmits no Mineapoles un ar pašiem jaunieši. Pēcpusdiena būs veltīta izbraukumam uz Searsville ezeru. Vakarā jaunatnes pulcēsies uz balli. Jaunatnes dienas noslēgsies pirmdienas priekšpusdienā ar pulciņu pārrunām un referātiem, svētbrīdi un kopēju azaidu. Jaunatnes dienu laikā notiks arī jauno mākslinieku gleznu izstāde.

Šajās jaunatnes dienās piedalīsies jaunieši ne tikai no Vašingtonas, Oregonas un Kalifornijas, bet arī no Arizonas, Kolorado, Britu-Kolumbijas Kanadā un citām tālām vietām. Jauniešiem no citām pilsētām naktsmājas dos viesmīlīgie Sanfrancisko, Oklandes un Berkelejas tautieši. Jaunatnes dienu reģistrācijas likme, kas segs visus piedalīšanās izdevumus, ir divi dolari.

Tā kā jaunatnes dienas ir piemērots forums, kur jaunieši var iztelkt savas domas, tad visi jaunie mākslinieki (rakstnieki, dzejnieki, gleznotāji), kā arī jaunieši, kas savas idejas grib iztelkt referātos, ir lūgti pieteikt savus darbus pēc iespējas ātri sekretāram Jurim Petričenkam, 3230 South Court, Palo Alto, California, bet noteikti ne vēlāk kā līdz š. g. 10. augustam.

Visi jaunieši ir laipni lūgti piedalīties jaunatnes svētkos.

LATVIEŠU DRAUDZĒ MELBURNĀ 2000 LOCEKĻU

No maza sinepju graudiņa 5 gadu laikā izaudzis liels koks

Aizstāgāsim — ak, to mēs nespēsim pavelkt! — bet gan aizlidosim šoreiz tālu, tālu pie „laudim, kas prot gavilēt", uz Melburnu, Austrālijā, kur latviešu laudis šinī pavasarī atzīmēja savas ev.-lut. latviešu draudzes 5 gadu pastāvēšanu.

Pieci gadi un pastāvēšana vien daudz neko nenozīmētu: ir mums latviešu draudzes, kas pastāv vēl ilgāku laiku, daudz, daudz ilgāk, bet nebūs vis daudz tādu draudžu, kas tik īsā laikā būtu panākušas tādu augšupeju, kā tas ir Melburnā, un šo tādēļ gan ir nozīme pabūt, pakavēties šai laicīņu, lai redzētu, kas tur ir noticis un kas notiek.

Kad no Dānijas ieradās Austrālijā prāvests A. Grosbachs, 1951. gada februārā mēnesī Melburnā sanāca latviešu mācītāju konference, kas vienojās par garīgā darba sadalīšanu mācītāju starpā Austrālijā, un, starp citu, nolēma, ka Melburnā dzīvojošo latviešu garīgo aprūpi nodos prāvestam A. Grosbacham. Draudzes pilnsapulce, kas pieņēma jaunās draudzes satversmi, apstiprināja prāvestu A. Grosbachu par šīs draudzes mācītāju un ievēlēja līdzšinējās pagaidu valdes locekļus valdē. Pirmajā sanāksmē bija tikai pāris desmit cilvēku ar tukšām rokām, daudzi bez savas pajumtes, bet nu tagad, pēc pieciem gadiem, draudzes locekļu skaits pārsniedz jau 2000! Tā ir liela, darbīga, dzīva draudze, ar dažādām nozarēm. Ka tas tiešām tā, to apstiprina illustrēta grāmatiņa — Melburnas ev.-lut. latviešu draudzes 5 gadi, 1951—1956., kurā ievietoti prāvesta A. Grosbacha un daudzu draudzes darbinieku raksti par draudzes darbību. Izdevumu bez tam illustrē 15 fotouzņēmumi. Draudze sadarbojas arī ar citām latviešu organizācijām; ir ilggadīgi gandrīz vienīgā, kas materiāli atbalstījusi Nacionālo fondu Zviedrijā un Informācijas fondu Austrālijā, un bez tam vēl piedalījusies visās palīdzības akcijās. Pati draudze 4 gadus saņēma atbalstu no Pasaules luterāņu federācijas, bet tagad kļuvusi saimnieciski patstāvīga.

Draudzei savas sestdienas vai svētdienas skolas nav, bet draudzes mācītājs māca ticības mācību latviešu biedrības sestdienas skolā. Draudze izdod „Draudzes Vēstis", iznākuši jau 30 numuri. Draudzes dāmu komitejā ap 50 locekļu; pirmajā sanāksmē bija tikai deviņas, kas gribēja dot kaut ko no sevis latviešu sabiedrībai un ar to arī pašas kļūt garīgi bagātākas. Altāra rotāšana, draudzes vakari, mantu vākšana, Plaujas svētku bazara sarīkošana (pērngad tas deva 592 mārciņas atlikuma), eglītes vakara, tējas galda noorganizēšana jauniešu vakaros, drēbju vākšana trūcīgajiem Vācijā un Dienvidkorejā cietušajiem, slimo un veco apmeklēšana — darba pietiek. Dāmu komiteja uzdāvināja arī altāri mājas kapellai draudzes mājā. Jauniešu pulciņā, kas pastāv no 1952. g., tagad 112 biedru. Dažās sanāksmēs, kas notiek vienreiz mēnesī, ir bijis līdz 150 jauniešu. Draudzes koris iepriekšējā gadā dziedājis 14 reizes. Prāvests A. Grosbach apkalpo arī vairākas šīs draudzes kopas. Šais 5 gados prāvests nokristījis 172 bērnus, iesvētījis 183 jauniešus, salaulājis 94 pārus, apglabājis 54 tautiešus.

Draudzes locekļi — vīrieši — maksā draudzes nodokli 30 šiliņus gadā, sievietes 15 šiliņus. Citi draudzes ienākumi: bazārs, kollektes, ziedojumi. Šī gada budžets sabalansēts uz 3000 mārciņām. Galvenie izdevumi: alga mācītājam un draudzes mājā. Tā maksā 5300 mārciņas. Parāds vēl 4.400 mārciņas, kas jānomaksā 10 gados. Par kapsētu samaksāts 820 mārciņas. Draudze dabūjusi uz nomaksu zemes gabalu kapsētai ar 120 kapu vietām.

Draudzes 5 gadu pastāvēšanas svētku gadījumā izdotā jubilejas grāmatiņā draudzes mācītājs prāvests A. Grosbachs skubina turēties pie archibīskapa T. Grīnberga vārdiem: „Ko Dievs ņem, to dodi, un ko Dievs dod, to ņemi", t. i. pilnīgi paklauties Dieva vadībai.

Svētkus vispirms ievadīja svētku akts, koncerts un vakariņas bet nākošā dienā — svētdienā, notika svētku dievkalpojums.

Svētku koncertā uzstājās baritons Harijs Bergers, tenors Ernests Maršaus, vijolnieks Eduards Svarre un pianiste Valija Baranovīča. Svētku dievkalpojumā baznīcā dziedāja vīru koris Kokle K. Nuņa vadībā. Svētku sprediķi teica Sidnejas mācītājs J. Krauklis.

V. B.

Vēl joprojām neizmantotas darba iespējas

Hamiltonas pilsētas autobusu līniju sabiedrība Hamilton Street Railway Co. joprojām cīnās ar autobusu vadītāju trūkumu. Darbā pieņem ikvienu, kas pilsētā nodzīvojis vismaz 6 mēnešus un kuram ir šofeŗa apliecība. Tautībai un pavalstniecībai uzņēmums nepiešķiŗ nekādu vērību. Ja sabiedrība kādu atzīst par piemērotu šofeŗa darbam, to apmāca, un pēc 2 nedēļām jaunais šoferis var sākt darbu. Augstākais atalgojums, ko autobusu vadītāji pēc patlaban spēkā esošā līguma var sasniegt, ir $1.70 st. Līgumus ar arodbiedrību slēdz katru gadu, un katru reizi kaut kas tiek pielikts. Pirms 4 gadiem augstākais atalgojums bija $1.48. Bez algas katrs autobusu vadītājs saņem gadā par brīvu vienu uniformu. Uniforma sastāv no žaketes, 2 biksēm, 4 krekliem un 2 kakla saitēm. Apavi jāgādā pašam. Šī sabiedrība nodarbina par autobusu vadītājiem 10 latviešus, un šai saimei jūlijā pievienojies vēl viens — Leonards Kusiņs. Tuvāka informācija saņemama HSR Co. 18 Wentworth Str., N. Hamilton, Ont., tel. JA 7-3687.

TRIMDINIEK, APSTĀJIES...

Drošs tautības apliecinājums.

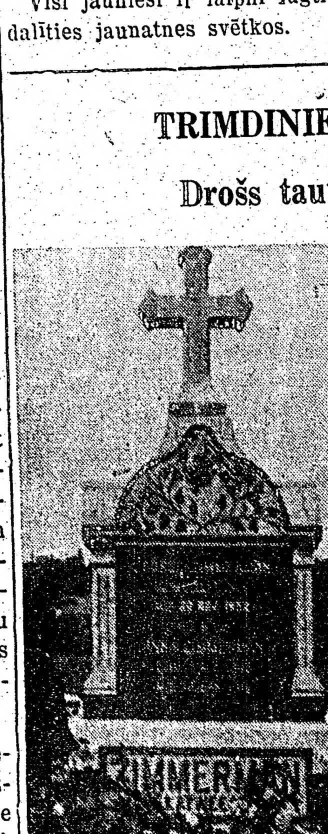

Ejot pa grantētu celiņu Ģetzemanes kapu kalnā, kur bostonieši rīko ik vasaru kapu svētkus, ikviens var noraudzīties kādā neliešlā kapa akmenī. Šinī akmenī ieraksti ir latviešu valodā, un tas spilgti atšķiŗas no pārējiem vēl ar to, ka attēlā, ir pasvītrojums :Latvietis.

Anna Cimermane mirusi 1919., bet Georgs Cimermanis 1952. gadā.

Acīmredzot šie tautieši savu mūža lielāko daļu bija aizvadījuši svešumā Amerikā, taču viņiem bija latviskā tieksme, lai arī pēc nāves kapakmens liecinātu viņu latvietību un dotu arī citiem drosmi savu tautību turēt godā. Šādā svētnīcā, Ģetzemanes kapos, skaistais piemērs ar uzrakstiem uz kapakmens, nezinot nemaz veļu valstī aizgājušo dzīves gājumus, saviļņo un rada godbijību. Kā šķiet, Cimermaņu akmens uzlikts jau pirms 30 gadiem.

O. Akmentiņš

HAMILTONAS LATVIEŠI PĒRK ĪPAŠUMU

HLB valde 1956. gadam darbojas ļoti rosīgi. Valdes nopelns ir arī tas, kad HLB ar savām 38 HLNF dalības zīmēm atbalsta Hamiltonas draudžu bazn[…]as un nama pirkšanu. No kreisās: Vilis Ozols — kasieris, Mār[…]ņš Zitmanis — pr-ka palīgs, Jūlijs Martinovs — sekretārs, un Oskars Zvirgzdgrauds — pr-ks. Trūkst biedrzinis Pēteris Zariņš.

Māc. A. Čops sv. Andreja baznīcā Toronto salaulāja Austru Apeni ar Eduardu Tauriņu

SAIMNIECISKAIS UZPLAUKUMS KANADĀ TURPINĀSIES

1956. gada notecējušo sešu mēnešu beigās Kanadas tautsaimniecība uzrāda ilgstošas labas veselības pazīmes.

Nodarbinātība sasniegusi visu laiku augstāko pakāpi — 5.664.000 pie algām, kas par 10% paaugstinājušās, salīdzinot ar 1955. g. līmeni.

Nacionālais bruto produkts (visu preču un pakalpojumu vērtību kopsumma) 28.3 miljardi dol. gadā.

Valdība paziņojusi, ka budžeta atlikums būs stipri pāri par cetrutdaļmiljarda dolaru

Bet vai viss ir tik rožainās krāsās, kā tas liekas? Ne pilnīgi. Pie debesīm manāmi arī mākoņi, varbūt, „ne lielāki par cilvēka plaukstu", bet — pietiekami lieli, lai radītu bažas dažiem tautsaimniekiem. Šie mākoņi bija inflācija, un tās pazīmes bija saskatāmas.

Maija dzīves dārdzības indekss, pēc vairāku mēnešu stabilitātes sasniedza augstāko pakāpi piecos gados. Paaugstinājās maizes cenas, un kafijas cenas sakāpa uz augšu par 10—15 centiem mārciņā.

Otavā Kanadas centrālbanka pacēla diskonta procentu, lai pamudinātu privātās akciju bankas atturēties no naudas aizdošanas pārāk straujā tempā. Obligāciju aizdevumus un īsa termiņa veikalnieku kredītus nākas grūtāki dabūt, jo bankas ir tos ierobežojušas.

ALKOHOLIĶU DZIEDINĀŠANA KANADĀ

Roberta Robinsona, Ontario prov. alkoholismą pētniecības fonda dir. raksts

Kanadā alkoholisma problēmai tiek piešķirta arvien lielāka ievērība, un četrās provincēs — Ontario, Albertā, Britu Kolumbijā un Manitobā — iekārtotas īpašas, valdības financētas iestādes, lai šo slimību apkarotu. Pirmā no tām ir Ontario alkoholisma pētniecības fonds, ko nodibināja 1949.gadā un kas tagad uztur savas dziednīcas Ontario provincē Toronto, Londonā, Otavā un Kingstonā.

Alkoholisms rada sarežģījumus darbā, ģimenes dzīvē un sabiedrībā, kā arī lielus parādus un smagas komplikācijas veselībā. Mēdz apgalvot, ka tā ir „totāla slimība", kas ietekmē kā vīrieša, tā sievietes ķermeni, prātu un garu. Kanadā konstatēts, ka 12 līdz 15 gadu stipri un arvien vairāk dzeŗot, šī slimība attīstās pilnos apmēros, kaut gan var teikt, ka „dzeršanas problēma" sākas jau daudz ātrāk.

Ja kāds kādreiz piedzeras, tas vēl nenozīmē, ka tāda persona jau būtu alkoholiķis. Septiņdesmit divi procenti Kanadas pieaugušo lieto alkoholiskos dzērienus dažādos apmēros un var domāt, ka daudzi no tiem ir bijuši piedzērušies vairāk nekā vienu reiz vien. Tikai mazāk kā trīs procentus no šādiem dzērājiem varētu saukt par alkoholiķiem. Alkoholiķis ir tāds individs, kas zaudē kontroli par alkoholisko dzērienu lietošanu — kad tas nevar vairs apstāties pēc tam, kad iebaudījis divus vai trīs kausus dzēriena, un jūtas spiests dzeršanu turpināt, kamēr galīgi noreibst un nav spējīgs vairs kontrolēt, kurp viņš iet vai ko dara dzeršanas laikā. Patiesi tāds bieži pat neatceras, kur gājis vai ko dzērumā darījis.

ALKOHOLISMA ĀRSTĒŠANA

Pēdējos gados Kanadā, Savienotās Valstīs un dažādās Eiropas zemēs veikti diezgan plaši pētījumi, lai noskaidrotu alkoholisma cēloņus un lai atrastu uzlabotas ārstēšanas metodes. Kanadā visplašākos apmēros šie pētījumi ir veikti ar Ontario provinces alkoholisma pētniecības fonda atbalstu. Pagājušā gadā fonds pētniecības darbiem izdevis $54.000.

Alkohola iedarbībai uz individu ir zināma vispārīgā fiziskā nozīme — tā ir anestezija, kas palēnina domāšanu un eventuāli noliek dzērāju gulēt — tomēr psicholoģiskajā nozīmē atsevišķu individuālu dzērāju reakcija uz dažādiem alkohola daudzumiem ir daudz mazāk nosakāma. Šādas individuālas variācijas reakcijā — kaut gan tas nav pierādīts — var būt atkarīgas no individu apslēptām fiziskām dažādībām, un tās var būt arī atkarīgas no individa emocionālām grūtībām un nenosvērtības. Dažiem cilvēkiem dažāda veida alkohols — liķieri, vīns vai alus — ir vairāk pieņemams un patīkams, un tie var kļūt bīstami, un šāda persona var turpināt meklēt sev apmierinājumu, dzeŗot pieaugošus daudzumus alkohola, kamēr tā kļūst par alkohola upuri un iedomājas, ka bez alkohola tā nemaz nevar dzīvot.

Kanadā alkoholisms pieaug. Pēc aplēsumiem, ap 1956. gada beigām te būs 180.000 alkoholiķu. Starp visas pasaules zemēm, kuŗu attiecīgie skaitļi ir pieejami, turpretim, Kanada ir tikai sestajā vietā, tālu aiz Francijas un Savienotajām Valstīm; Kanadā alkoholu lieto mazāk nekā Zviedrijā, Šveicē un Dānijā.

Te ir valdības atbalstītas dziednīcas alkoholiķu ārstēšanai, kas piedāvā savu palīdzību alkoholiķiem, un to adreses ir šādas: Ontario provincē: 9 Bedford Road, Toronto; 287 Queens Ave, London; 185 Metcalfe St., Otavā, 221 King St.,E., Kingston, Albertas provincē — 9910-103-rd St., Edmonton 737 13 Ave West, Kalgarijā.

KANADĀ

TORONTO

● Agronomu b-bas dārzkopības kopa agr. V. Uiskas vadībā svētdien, 15. jūlijā, apskatīja plašo Šeridāna dārzniecību Oakvilles tuvumā.

Dārzniecība, kas pašreiz aizņem 300 akru, pēdējos 4 gados platībā divkāršojusies, un kopš pašiem pirmsākumiem ,1913. gadā akru skaits desmitkāršojies. Lielāko platību aizņem košuma augi un dekorātīvi apstādījumi. Ekskursantu ievērību sevišķi saistīja plašā rožu lapoto krūmu kollekcijas. Agr. V. Uiska strādā dārzniecības lietprātīgi izskatīgā vienmēr zaļojošo koku un krūmu saimniecībā.

Izbraukumā piedalījās ap 20 interesentu.

● Mednieku un makšķern. klubs uzsāks māla baložu šaušanu vingrinājumus Kinstlera lauku saimniecībā sestdien, 21. jūlijā. Tuvākā informācija pie V. Freiberga, tel. RO 7-5919, un pie A. Dīzenbacha, tel. GE 8216.

HAMILTONĀ

● Šī mēneša sākumā V. Kārkliņš no kāda lietuvieša nopircis gaļas veikalu Hamiltonā, 24 York Street. Līdz ar to veikals Baltic Store likvidēts un apvienots ar jauno gaļas veikalu. Veikalā bez gaļas produktiem dabū arī pārtikas preces. Bez īpašniekiem veikalā strādā vēl 4 pārdevēji. Veikals atrodas gandrīz pašā pilsētas centrā, apm. 2 min. gājienā no pilsētas valdes ēkas.

Jau 16 milj. iedzīvotāju Kanadā

Pēc valdības aplēsumiem, Kanadas iedzīvotāju skaits uz 1. martu sasniedzis 15.861.000, un sagaida, ka tas pārsniegs 16 miljonu robežu vasaras beigās.

Pašlaik Kanadā notiek tautas skaitīšana, un kad būs paveikta tabulācija, valdība varēs iegūt pietiekami precīzu jēdzienu par Kanadas iedzīvotāju daudzumu, kā arī par šo iedzīvotāju sadalījumu. Tautas skaitīšanas tagad notiek ik pa 5 gadiem, starplaikā iedzīvotāju skaitu nosaka aplēsumu ceļā, pamatojoties uz ieceļošanas un izceļošanas, kā arī dzimšanas un miršanas datiem.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTĀJU vēstules

„NAVIGS FANS"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izlasīju jūsu laikraksta 56. n-rā H. Kreicera rakstu par valodas jautājumiem, un patiesi nopriecājos. Mēs zinām, ka pret latviešu valodu vairums tautiešu ir bezgala nevērīgi. Mēs mācāmies gan likumus, gramatiku un sintaksi citās, teiksim, angļu valodā, bet pareiza runāšana un rakstīšana savā valodā mums liekas pavisam nesvarīga lieta. Vēl ļaunāk ir ar ikdienas sarunu valodu — tā čum un mudž ar „faniem," „kāriem," „fridžiem" un citām līdzīgām piebirām, tā ka drīz droši vien Amerikas kontinenta un Vācijas vai Zviedrijas latvieši savā starpā vispār nevarēs saprasties. Tādēļ par savu valodu stāvēsim modrā sardzē!

I. B., Bostonā

NOPUTU PATRIOTI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Jūsu laikraksta 57. n-rā izlasīju V. Lamberga teicamo rakstu: „Vai mūsu izmisums jau apdzisis?" Patiesi, mums ir saradies pārāk daudz nopūtu un svētku dienu patriotu, kas māk gan sist pie krūtīm un mētāties ar asarainām frazēm, bet tas arī ir viss. Īstu darba darītāju paliek aizvien mazāk, — tie vai nu pagurst un aiziet „pensijā," apnikuši sabiedriskās „riešanās", vai arī atdod vietu tiem, kas vienmēr un visur, ar līšanu vai asiem elkoņiem, laužas katrā amatā, kur vien rādās gods un slava. Sabiedrība tos pazīst jau pa gabalu, tie ir katrā valstī un, droši vien, gandrīz vai katrā pilsētā. Tikmēr, kamēr tos varam uzlūkot ar humoru, nelaime nav vēl nekāda lielā, bet sargāsimies no brīža, kad nopūtu un svētdienas patrioti pārņems visu mūsu sabiedriskās dzīves vadību.

J. R., Londonā

ĀĶIS NAV TIK ASS

Latvijas Amerikā redakcijai:

H. Atoms 14. jūlija laikrakstā brīdina trimdiniekus neuzķerties uz makšķeres, kādu ar saviem literātūras sūtījumiem izmet komūnisti. Domāju, ka lieta nav tik bīstama. Esmu lasījis daudzus Padomju Latvijā iznākušos žurnālus, laikrakstus un citus propagandas izdevumus, bet visi tie man ir mācījuši tikai vienu — dzīve tur neiet uz augšu, tikai uz leju, un krāsainās bildītes nespēj apslēpt dzīves īstenību. Tik akli mēs neesam, — bet ja kāds ir, tas tāds paliks un nomirs arī bez visas propagandas.

J. L., Ņujorkā

VIENAS SAIMES BĒRNI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atzīstu, ka DV KV pr-ža V. Mukta apraksti par latviešu dzīvi Rietumeiropā ir ļoti interesanti, kas arī mūsu sirdis vairāk iesilda tur palikušo tautiešu liktenim. Atceros, cik vēl Vācijā, nometnēs esot, mīļi bija iebraucēji tautieši no ārpuses ar referātiem, tā ka V. M. būs veicis svētīgu darbu, apgaismojot arī ASV resp. Kanadas apstākļus (pp., Berchtesgādenā par asimilāciju). Ja arī Ingolštatē daži tautieši nodevušies bēdīgai izlaidībai, tad turienes gara spīdeklis, rakstnieks P. Ērmanis šīs novietnes vārdu padara cienījamu.

J. M., Linkolnā

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.
Dr. P. BARDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.
Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.
Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.
Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.
Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.
Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr, tel. CH 4-2081.
GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manusk[…]tus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz [...]lēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rak[...] [...] izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
l. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTĀJU vēstules

„NAVIGS FANS"

Latvijas Amerikā redakcijai:
Izlasīju jūsu laikraksta 56. n-rā Kreicera rakstu par valodas ...tājumiem, un patiesi nopriecā... Mēs zinām, ka pret latviešu ...odu vairums tautiešu ir bezgala ...vērīgi. Mēs māsāmies gan liku...s, gramatiku un sintaksi citās, ...ksim, angļu valodā, bet pareiza ...nāšana un rakstīšana savā va...ā mums liekas pavisam nesvarī... lieta. Vēl ļaunāk ir ar ikdienas ...unu valodu — tā čum un mudž „faniem," „kāriem," „fridžiem" citām līdzīgām piebirām, tā kā ...z droši vien Amerikas kontinen... un Vācijas vai Zviedrijas latvie... savā starpā vispār nevarēs sa...asties. Tādēļ par savu valodu ...vēsim modrā sardzē!

I. B., Bostonā

NOPŪTU PATRIOTI

Latvijas Amerikā redakcijai:
Jūsu laikraksta 57. n-rā izlasīju ... Lamberga teicamo rakstu: „Vai ...ūsu izmisums jau apdzisis?" Pa...si, mums ir saradies pārāk daudz ...pūtu un svētku dienu patriotu, ...s māk gan sist pie krūtīm un ...ētāties ar asarainām frazēm, bet ...s arī ir viss. Īstu darba darītā... paliek aizvien mazāk, — tie vai ... pagurst un aiziet „pensijā," ap...kuši sabiedriskās „riešanās", vai ...ī atdod vietu tiem, kas vienmēr ... visur, ar līšanu vai asiem el...ņiem, laužas katrā amatā, kur ...n rādās gods un slava. Sabied...ba tos pazīst jau pa gabalu, tie ... katrā valstī un, droši vien, gan...rīz vai katrā pilsētā. Tikmēr, ka...ēr tos varam uzlūkot ar humoru, ...aime nav vēl nekāda lielā, bet ...rgāsimies no brīža, kad nopūtu ...u svētdienas patrioti pārņems vi... mūsu sabiedriskās dzīves vadī...u.

J. R., Londonā

ĀKIS NAV TIK ASS

Latvijas Amerikā redakcijai:
...H. Atoms 14. jūlija laikrakstā ...rīdina trimdiniekus neuzķerties ...z. makšķeres, kādu ar saviem li...erātūras sūtījumiem izmet komū...isti. Domāju, ka lieta nav tik bī...tama. Esmu lasījis daudzus Pa...omju Latvijā iznākušos žurnālus, ...aikrakstus un citus propagandas ...zdevumus, bet visi tie man ir mā...ījuši tikai vienu — dzīve tur ne...ct uz augšu, tikai uz leju, un krā...sainās bildītes nespēj apslēpt dzī...es īstenību. Tik akli mēs neesam, — bet ja kāds ir, tas tāds paliks ...n nomirs arī bez visas propagan...as.

J. L., Ņujorkā

VIENAS SAIMES BĒRNI

Latvijas Amerikā redakcijai:
Atzīstu, ka DV KV pr-ža V. Muk...ta apraksti par latviešu dzīvi Rie...tumeiropā ir ļoti interesanti, kas ...arī mūsu sirdis vairāk iesilda tur ...palikušo tautiešu liktenim. Atce...ros, cik vēl Vācijā, nometnēs ...esot, mīļi bija iebraucēji tautieši no ...ārpuses ar referātiem, tā ka V. M. ...būs veicis svētīgu darbu, apgaismo...jot arī ASV resp. Kanadas apstāk...ļus (pp., Berchtesgādenā par asi...milāciju). Ja arī Ingolštatē daži ...tautieši nodevušies bēdīgai izlaidī...bai, tad turienes gara spīdeklis, ...rakstnieks P. Ērmanis šis noviet...nes vārdu padara cienījamu.

J. M., Linkolnā

LATVIEŠU ĀRSTI
TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.
Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.
Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.
Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.
Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.
Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.
Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.
GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

...ītos manusk...tus saisināt. ...glabās, bet uz ...lēšanos sūtīs atpa...
... parakstītajos rak...s ... ...iedoklim.

Pirms mājas pirkšanas jāgriežas pie advokāta

KĀDAS PROMINENTAS TORONTO ADVOKĀTU FIRMAS VIENKĀRŠOTS APRAKSTS PAR PROCESU, KAS SAISTĀS AR NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PĀRDOŠANU VAI PIRKŠANU

Apcerējums pamatojas uz Ontario provinces likumiem. Tomēr citu provinču procedūra Kanadā ir visai līdzīga, izņemot Kvebekas provinci, kur civillikumi cēlušies no Napoleona franču civillikuma. Kvebekas civillikumi ir dažā ziņā daudz sarežģītāki nekā Ontario likumi, īpaši attiecībā uz sievām. Tamdēļ jaunkanadiešiem, kas dzīvo Kvebekas provincē, īpaši nepieciešams griezties pie advokāta, ja vēlas pirkt vai pārdot īpašumu.

ARĪ PIRKŠANAS PIEDĀVĀJUMS VAR BŪT LIKTENĪGS

Pirmais svarīgais pants ir tas, ka nākošiem pircējiem nav ieteicams parakstīt „pirkšanas piedāvājumu" (offer of purchase) bez sazināšanās ar savu advokātu. Piedāvājums ir tiesisks kontrakts. Kad pircējs to parakstījis, tas deponē zināmu naudas summu pārdevējam vai tā pārstāvim. Šis depozits saista pircēju, uzliekot viņam pienākumu nobeigt transakciju līdz noteiktam laikam, pieņemot, ka pārdevējs pilda visus noteikumus, kas saistīti ar pārdošanu un ietilpināti šai dokumentā.

Ja pircējs nepilda noteikumu par transakcijas nobeigšanu, tas zaudē depozitu. Viņam tiesības prasīt savu depozitu atpakaļ, ja pārdevējs nepilda noteikumus, kas paredzēti pirkšanas piedāvājumā. Īpašuma tiesības uz pērkamo īpašumu.

ADVOKĀTS PĀRBAUDA 40 G. VECUS DOKUMENTUS

Kad pirkšanas piedāvājums ir sastādīts, pircēja advokātam jānoskaidro īpašuma tiesības („search of title") Viņš pārbauda „izvilkumu", kas ir īpašuma dokumentu kopsavilkums, kurš attiecas uz pērkamo īpašumu. Viņam varbūt vajaga pārbaudīt arī visus dokumentus, kas minēti izvilkumā. Viņa pārbaudei jāsniedzas vismaz 40 gadus atpakaļ, lai varētu būt drošs, ka uz īpašuma nav nekādu „apgrūtinājumu" — financiālu saistību vai likumīgu pienākumu, kas būtu ierakstīti pret šo īpašumu.

Viņam jāuzzina, vai uz īpašumu nav reģistrēti „atvieglinājumi". Atvieglinājums ir atļauja, ko īpašnieks piešķīris caurbraukšanas tiesību, drenāžu, grāvju vai elektrības kābeļu šķērsošanas veidā.

Pircēja advokātam jānoskaidro arī municipālās instrukcijas, kas attiecas uz šo īpašumu. Pircējam savs advokāts pilnīgi jāiepazīstina ar pērkamā īpašuma paredzēto lietošanu. Citādi var gadīties, ka tas būs nopircis dārgu nekustamu īpašumu, ko viņš nodomājis izmantot, teiksim, veikala vai mēbelētu istabu izdošanas nolūkiem, bet municipālie noteikumi aizliedz šādu īpašuma izmantošanas veidu.

SVARĪGI NODOKĻI UN OBLIGĀCIJAS

Nākošā pircēja advokātam arī jāuzzina, kādas obligācijas apgrūtina īpašumu un kādi nodokļi vēl nav nomaksāti.

Jaunceltas mājas var būt apgrūtinātas ar „mēchaniķu aizliegumiem" — nesamaksātiem amatnieku rēķiniem, sakarā ar mājas celšanu. Tomēr visi šie vai daži ierobežojumi ne katrreiz var kavēt transakcijas nolīgšanu.

Kad advokāts uzzinās visu to, kas jāuzzina, viņam jāizdara pie pārdevēja advokāta „rekvizīcijas", t. i. pircēja advokāts jautā pārdevēja advokātam, lai tas apmierina visas prasības, ko viņš atradis pret nekustamo īpašumu un kas to apgrūtina. Pārdevēja advokātam jāatbild par šiem iebildumiem, ja tie vēl nebūtu atzīmēti un izskaidroti pirkšanas piedāvājumā. Pircēja advokāts dod padomu savam klientam, paskaidrojot, vai tam ir darījums jāpilda vai ne, un vai klienta interesēs būtu darījumu novadīt līdz galam.

Pircēja advokātam ir jāsaņem no pārdevēja vai tā pārstāvja arī apmierinošs īpašuma „apraksts." Nepatīkama vilcināšanās var iznākt, ja nekustamais īpašums ne[illegible]gais norēķins par īpašuma robežām nav ticis reģistrēts, pamatojoties uz šādu uzmērījumu. Šāds stāvoklis drīzāk var rasties lauku apvidos vai priekšpilsētās, bet retāk pašās pilsētās.

„PŪRA TIESAS" KĀRTOŠANA

Advokātam jāsaņem arī apmierinošs „pūra tiesas" nokārtojums. Provinču lielākā daļā sievai jāparaksta dokuments, ar kuru tā atsakās no šādām tiesībām uz sava vīra īpašumu, pirms pircējs var saņemt neapgrūtinātu īpašumu. Tas attiecas vienīgi uz tiem gadījumiem, kad īpašums ir tikai uz vīra vārda (Kvebekas likumi šai ziņā mazliet atšķiras no pārējo provinču likumiem.)

Par saviem pakalpojumiem pircēja advokātam ir tiesības uz atlīdzību, kas noteikta katrā municipālitātē. Toronto pilsētā pircēja advokātam ir tiesības saņemt atlīdzību līdz 1,25 procentiem no pārdošanas summas no īpašumiem ar vērtību līdz $20.000 un 0,75 proc. no īpašumiem, kuru vērtība ir augstāka.

Pārdevēja advokātam (kam jāveic daudz mazāk darba pie darījuma nolīgšanas) ir tiesības saņemt 0.75 proc. no īpašuma pārdošanas cenas. Abos gadījumos minimālā atlīdzība ir $25.00. Kaut gan šīs likmes dažādās municipālitātēs ir dažādas un arī dažādās provincēs dažādas, Toronto pilsētas likmes jāieskata par caurmēra likmēm. Iecienītiem advokātiem nav iebildumu, ja klients pastāv uz savu vēlēšanos iepriekš zināt, cik advokāta pakalpojumi viņam izmaksās.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

KĀDĒĻ PAR TRIMDINIEKIEM NERAKSTA?

Vācijas Latvijā ievietotajā rakstā: „Par ko neruna", Osvalds Akmentiņš, kura raksti par trimdinieku noskaņām ASV parasti ir kā smaga lietus pielijušas dzimtenes priedes, nogaužas: „Kā gan izskaidrojams, ka par vienkārša Izraēlas rabīna viesošanos šejienes sinagogā (amerikāņu prese) raksta veselu sleju, bet par trīs (baltiešu) tautu dienu (14. jūniju) — ne vārda. Ja kādam reiz rastos izdevība sastapties ar laikrakstu izdevējiem, varētu viņiem to pajautāt..."

To izlasījis, tūlīt noliku sev uz galda priekšā lielā The Christian Science Monitor ārlietu redaktora Jāzepa Harrisona vēstuli taisni par to, ko O. Akmentiņš ieteic pajautāt. Amerikāņu redaktors raksta, ka ir labi, ja redakcijai atgādināts pievērst lielāku uzmanību un vairāk rakstīt par apspiesto tautu likteni un atbrīvošanas problēmām. Bet preses galvenais uzdevums esot — ziņu sniegšana par jaunākiem notikumiem un šo notikumu vērtēšana ievadrakstos un komentāros. — Dodiet jaunas ziņas no apspiestām valstīm, tad būs arī komentāri, ja ziņas būs svarīgas — aicina J. Harrisons.

Mēs bieži aicinām tautiešus rakstīt amerikāņu vai citu valstu laikrakstiem un žurnāliem un stāstīt par komūnisma briesmām mūsu zemē. Tikai daļu no iesūtītām vēstulēm amerikāņu laikraksti iespiež. Daudzas lasītāju vēstules neievieto tādēļ, ka tajās nav nemaz jaunas informācijas — faktu, bet ir tikai vispārējās frazes. Ir jāprot rakstīt arī lasītāja vēstule — un tādēļ nemaz nebūtu slikti, ja Preses biedrība parūpētos par šādu lietpratīgu rakstu sacerēšanu.

Lai veicinātu lasītāju vēstuļu ievietošanu amerikāņu, kanadiešu un citā pres, rakstītājam ir jāzina skaidra atbilde uz jautājumu — kas ir ziņa preses nozīmē? Lasītāja vēstulei, kas komentēs laikrakstam noderīgu ziņu ir vislielākās izredzes tikt iespiestai cittautu (un arī latviešu) laikrakstos.

Bet liela nozīme ir arī vēstulēm, kas domātas tieši kāda laikraksta redaktoriem. Par tādām vēstulēm redakcijas sevišķi pateicīgas, jo dod vielu sabiedriskās domas uztveršanai un vērtēšanai. Tādēļ nezaudējiet patiku rakstīt lasītāju vēstules, ja arī tās neievieto laikrakstā. Tās izlasa redaktori, un redaktori ir tie, kas visvairāk iespaido un virza sabiedrisko domu politiskos un citos jautājumos.

AMERIKĀŅU DOMAS PAR MUSU TAUTAS DEJĀM

Bet tanī pašā rakstā O. Akmentiņš piemin arī kādu gaišāku faktu. Rakstot par amerikāņu mākslas festivālu Bostonā, viņš pastāsta par latviešu tautas dejām, kas dejotas festivālā.

Var jau būt, ka mēs par maz izmantojam latviešu mākslu Latvijas atbrīvošanas veicināšanai. To saka pat amerikāņu draugi Latvijai.

Kāds amerikāņu mācītājs, kas noskatījās latviešu tautas deju sniegumus, teica: „Es esmu morālists, un mans pienākums to sludināt baznīcā un katrā citā vietā. Par latviešu tautas dejām es saku tā: tās ir ētiski un aistētiski tīras un skaistas, ka es tās atļauju un pat ieteiktu rādīt arī baznīcās."

Šos amerikāņu mācītāja vārdus dzirdēja amerikāņu zinātnieks, speciālists starptautiskās tiesībās. Viņš teica: „Es redzēju latviešu tautas dejas, un tās atstāj iespaidu. Es vēlētos, lai šīs tautas dejas dejotāju amerikāņu kolledžās un citās skolās. Politika daudziem nepatīk, bet par kādas tautas mākslu arvien daudzi jūsmos. Vai jūs, latvieši, pareizi novērtējat savas tautas kultūras vērtības un to nozīmi Latvijas atbrīvošanas centienos?"

Vai šie vārdi nav mums jāpārdomā un jāizvērtē dziļāk?

Saturns

No senatnes līdz mūsu dienām

Latvijas chronika, 46. num.

1915 — 23. jūlijā atļauj dibināt latviešu strēlnieku bataljonus. Bet kādus šķēršļus lika ceļā strēlnieku bataljonu dibināšanai vietējā krievu administrācija, redzams no bij. Baltijas ģenerālgubernātora generāļa P. Kurlova grāmatas „Keizariskās Krievijas sabrukums: „Goldmanis bija viens no enerģiskākajiem atsevišķu latviešu pulku formēšanas aizstāvjiem un šai virzienā stipri aģitēja Pāterpilī un armijas augstākā virspavēlnieka mītnē. Ziemeļrietumu frontes virspavēlnieks Aļeksējevs man pieprasīja atsauksmi, un es atbildēju, šādu formēšanu atzīstu par nepielaižamu un no valstiskā viedokļa visai bīstamu. Pēc kaŗa beigšanās, lai kāds arī būtu tā iznākums, tāda nacionāla karaspēka pastāvēšana, sevišķi tādā apvidū, kas pārņemts ar atsevišķu tautu mūža naidu, radīs nopietnus sarežģījumus valstī."

Pat tad, kad latviešu strēlnieku varonību daudzināja visā pasaulē, iespaidīgas krievu aprindas ar carienes Aleksandras roku rakstīja caram Nikolajam II uz armijas stābu brīdinošus vārdus: „Neaizmirsti latviešu bataljonus!"

Bet Latviju pārskanēja Jāņa Goldmaņa un Jāņa Zālīša patriotiskais uzsaukums: „Pulcējieties zem latviešu karogiem!" — kuru beigu sauciens skanēja: „Brāļi, stunda ir situsi. Kas tic, tas uzvar. Uz priekšu ar latviešu karogu par Latvijas nākotni! Latvju dēli, atsaucieties - pati Dzimtene jūs sauc! Uu jūs, kas esat izklīduši pa tāliem svešiem lielceļiem un minat bēgļu takas, — apstājieties, Dzimtene jūs sauc!"

Pirmais reģistrētais latviešu strēlnieks bija būvstrādnieks Roberts Poga, 19 g. vecs. Viņam sekoja desmitiem tūkstošiem latviešu.

12. oktobrī sākās pirmās strēlnieku uguns kristības. 15. oktobrī jau Brāļu kapos guldīja pirmo kritušo. 16. oktobrī virsleitn. F. Briedis ved savus strēlniekus kaujā un gūst pirmās spožās uzvaras.

JAUNAS LUGAS LATVIEŠU TEĀTRIEM

(Pārnesums no 1. lpp.)

piekrita un izteica cerību, ka Nujorkas dziesmu svētku rīcības komiteja deponēs ALAi vismaz tādu pašu summu nākošo dziesmu svētku rīkošanai.

Brīvās pasaules latviešu apvienībā ASV latviešus pārstāvēs 4 locekļi. Vecā valde bija izraudzījusi: prof. P. Lejiņu kā priekšsēdi, E. Freivaldu kā priekšsēža vietn. un P. Eglīti un, A. Bērziņu kā locekļus. Sakarā ar to, ka E. Freivalds vairs nav ALAs valdes loceklis, viņa vietā ka BPLA priekšsēža v. izrauga K. Sventecki. Rudenī gaidāma Kanadas LNAK pr-ža Svennes ierašanās Nujorkā, kad būs jāpārrunā domstarpības BPLA lietā.

Pēc Aprūpes biroja vadītāja L. Bērziņa priekšlikuma biroja valdi apstiprina sekojošā sastāvā: vad. vietnieki — māc. A. Klaupiks (Vašingtona), A. Rudzis (Filadelfija) un A. Vanags (DV pr-ks Čikāgā); sekr. — T. Riņķis, valdes locekļi — māc. A. Reinsons, māc. A. Veinbergs, V. Meduleks un A. Tauriņš.

Ģenerālsekretārs B. Albāts ziņo, ka ALA nosūtījusi uz Zviedriju 2.500 dol. saiņu sūtīšanai latviešu ieslodzītiem Padomju Savienībā. Standartsaiņus, kas satur ieslodzītiem visnepieciešamākās lietas, maksā 8 dol., un tos padomju valdība ielaiž bez muitas. Šādu saini var nosūtīt, ja ir zināma ieslodzītā adrese. Tiem, kas ir „atbrīvoti" no ieslodzījuma, bezmuitas saini nevar nosūtīt.

Informācijas birojā valdē apstiprināja par locekļiem A. Bērziņu un A. Zvērīņu.

Kultūras biroja vadītājs J. Kadilis ziņo, ka noslēgusies lugu sacensība, kuru ar nepacietību gaidīja latviešu teātri. Iesūtītas 16 lugas. Vērtēšanas komisija vienbalsīgi atzina, ka neviena no šīm lugām nepaceļas pāri vidusmēram, kādēļ pirmā godalga nav piešķirama nevienai. Piešķirta viena otrā godalga — 300 dol. un divas trešās godalgas — 225 dol. katra. Otro godalgu izpelnījās V. Kārkliņa Jaunās asinis, bet trešās godalgas — Dr. Freimaņa Izšķiršanās un J. Viesiena Jānis Reiters. Bez tam komisijas locekļi pozitīvi novērtējuši sekojošas lugas: L. Auzānes-Vītoliņas Jersika, A. Voitkus Cilvēks vārtos un V. Richtera Pavasara vēji.

Kultūras biroja valdi apstiprināja sekojošā sastāvā: vadītāja vietnieki J. Sāberts un E. Mauriņš, sekretārs A. Lindbergs, izglītības sekcijas vadītājs M. Celms, jaunatnes sekcijas J. Gaiguls, zinātniskās sekc. — Dr. R. Drillis, skaņu mākslas sekc. — A. Bērzkalns, palīgs A. Šturms, tēlotājas mākslas sekc. — S. Vidbergs, literātūras sekc. — E. Raisters, teātra sekc. — O. Parņickis, valdes locekļi — J. Vinters, J. Karule, doc. O. Rudovska. Dr. D. Talce, prof. P. Starcs, K. Sventeckis, H. Bagātais.

V. Klīve ierosināja, lai izglītības sekcijā iesaistā jaunākās paaudzes aktīvos svētdienas skolu darbiniekus un izsaka vēlēšanos, lai Kultūras fondā izraudzītu pēc iespējas katru gadu citas personas, piesaistot arī jaunos zinātniekus, kas beiguši studijas Amerikā. J. Kadilis paskaidro, ka nākošā sēdē liks priekšā apstiprināšanai divus izglītības sekcijas vadītāja vietniekus.

Tālāk J. Kadilis ziņo, ka jāatjauno latviešu pareizrakstības vārdnīcas izdošana. Šim nolūkam atvēlēja 300 līdz 400 dol., kā aizdevumu.

Par ALAs biedru uzņēma Humānitāro zinātņu asociāciju Ņujorkā.

„BEBŖA GODALGA" CFRB RAIDĪTĀJAM

Bebŗa godalgu (Beaver Aword), kas piešķirta CFRB raidstacijai par tās speciālo programmu „Mēs visi kanadieši," CFRB prezidentam Harijam Sedžvikam pasniedza visjaunākā kanadiete, piecus gadus vecā Irēne Birinija. Irēni tur Džons Kolingvūds Rīds, šīs programmas ierosinātājs, un vadītājs. Viņš vada katru sestdienu, plkst. 7.30 pp. raidījumu ar jaunkanadiešu talantiem. „Bebŗa godalgu" ik gadus piešķir Kanadas radio raidītājiem un televīzijas stacijām. Šīs nozares speciālais žurnāls Canadian Broadcaster and Telescreen par izciliem veikumiem.

Programma, kas ieguva godalgu, uzsākta jau pirms 18 mēnešiem un raidījuma vadītājs Rīds ir pārliecināts, ka ir vērts iepazīties ar talantīgajiem jaunkanadiešiem, kas ieradušies šai zemē. Viņš domā, ka arī pašiem māksliniekiem šie raidījumi radīs sajūtu, kas tos reizē apmierinās un liks lepoties, jo viņi zinās, ka ir cilvēki, kas gan nepieder pie viņu tautības, bet tomēr izrāda par tiem interesi.

Godalgu pasniedza sestdien, 7.jūlijā, ar īpašu tālraidījumu no Karaļa Edvarda viesnīcas, Toronto, kur notika arī pieņemšana. Klāt bija daudzi prominenti jaunkanadieši, preses, radio un televīzijas darbinieki, kā arī Satiksmes ministrs Džems Nn Allens, kas reprezentēja Ontario provinces valdību. CS

RAIDĪTĀJS, KUŖŠ POPULĀRIZĒ JAUNKANADIEŠUS

CFRB prezidents H. Sedžviks saņem „Bebŗa godalgu"

PĒTERIS ZIEDIŅŠ JUBILĀRS

Toronto latviešu sabiedrībai labi pazīstamais un cienītais Pēteris Ziediņš sestdien, 21. jūlijā, ģimenes un draugu vidū atskatās uz nodzīvotiem 70 gadiem.

Pētera Ziediņa gaitas iesākušās Valmieras apriņķa Kauguru pagastā, Danielu mājās. Turpat pagājuši arī skolas gadi, kas beidzas Cēsīs, kur P. Ziediņš guvis zināšanas grāmatvedībā un veikalvedībā.

Darbs Ziediņu uz laiku aizved Madonā, tad Pļaviņās, kur viņš atrod un apprec savu dzīvesbiedri Bertu, kas viņu sirsnībā balsta un pavada visās dzīves gaitās. Pļaviņās Ziediņiem pašiem savs veikals, un brīvais laiks aiziet, darbojoties vietējās latviešu biedrības teātrī un korī. Te, Daugavas krastos, uzaug arī Ziediņu ģimene, dēls un divas meitas, no kuriem viena meita un dēls dzīvo Toronto ,bet otra meita ar ģimeni strādā par zobārsti Zviedrijā.

Pirmie pēckaŗa gadi aizrit Giftenes nometnē pie Hanoveras, no kurienes Ziediņi seko dēlam uz Kanadu. Te Pēteris Ziediņš ātri atrod darbu papīra apstrādāšanas rūpnīcā, kur strādā vēl šodien, brīvajā laikā izkopdams savu nelielo farmu Toronto tuvumā, kur priecīgus brīžus pavadījuši daudzi viņa draugi. Bet sabiedriskais darbs arī svešumā prasa savu tiesu, un jubilārs ir viens no pirmajiem dziedātājiem Dainas jauktajā korī, ir sabijis ilgāku laiku TLB valdē, un viņa darbīgo garu juta arī pirmajā latviešu draudzē Bonda ielas baznīcā mācītāja A. Gaudiņa laikā. Vēl šodien Ziediņa tēvs dzied vīru korī „Viesturs". Gribas gaviļniekam novēlēt vēl daudzus raženus darba gadus ir savā, ir sabiedriskajā laukā, jo viņš allaž visur bijis klāt ar savu latvisko sirsnību, dzīves prieku un enerģiju.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Kā pasaule ir ļoti maza, nesen atkal pierādījis šāds gadījums: bērnu ārsts E. Nilsens no Kopenhāgenas devies izbraukumā uz Telemarku Norvēģijā. Kādā ļoti vientulā ceļā pēkšņi sācis niķoties viņa automašīnas motors. — Kaut es būtu mājās Dānijā, un varētu piezvanīt savam mēchaniķim, bijusi viņa vienīgā vēlēšanās. Kamēr viņš sēdējis un pārdomājis ko darīt, ceļa līkumā parādījusies kāda automašīna, turklāt dāņu. Un pie stūres sēdējis neviens cits kā ārsta mēchaniķis, ar savu slimo dēlu automašīnā. Tas pēkšņi saslimis kādā izbraukumā pa Norvēģiju, un tēva vienīgā vēlēšanās, traucoties pa vientuļo ceļu mājup, bijusi — kaut es jau būtu Kopenhāgenā pie Dr. Nīlsena...

● Pusotra gada vecais Helmūts par savu dzīvību var pateikties 17 gadīgajam mūrnieka māceklim Fricim, kurš braucis garām zēna mājoklim vilcienā. Raudzīdamies ārā pa vagona logu, Fricis ieraudzījis, ka mazais zēns, viens pats spēlēdamies dārzā, pēkšņi iekrīt ūdens baseinā. Nemaz nepūlēdamies pievilkt bremzi, mūrnieka māceklis kādā līkumā, kur vilciens mazliet samazinājis gaitu, izlēcis ārā, paķēris kāda garāmbraucošā vīra divriteni, un trakā steigā drāzies ar to atpakaļ uz zināmo dārzu. Tur viņš atradis zēnu bezsamaņā gulot baseina dibenā, bet ar mākslīgās elpināšanas palīdzību tas atkal atdzīvināts.

AKTRISE AR TEMPERAMENTU

Pazīstamā Vīnes Burgteātŗa aktrise Kēte Dorsa nenoliedzami, ir sieviete ar temperamentu. Nesen viņai bija jāstājas Vīnes tiesas priekšā par to, ka viņa iekāvusi teātra kritiķi A. Veigeli. — „Man sagriezās sarkans acu priekšā, kad viņu ieraudzīju, Kēte paskaidroja tiesnesim, — un bija pēdējais laiks, kad šis ķēms reiz dabū pa purnu, Veigels ir Austrijas teātŗu kauna traips. Es atzīstos ar prieku, ka esmu viņam iesitusi. Un es to nebūt nenožēloju."

Publika tiesas zālē, saprotams, aplaudēja — kā vienmēr šai aktrisei parādoties. Veigls nesen par kādu Kētes izrādi bija rakstījis: „Viss pie viņas ir mākslots un neīsts. Tas, kam būtu jāizpaužas kā iekšējam pārdzīvojumam, bija tikai nevarīgs mēģinājums..."

Vīniešu pārliecība bija, ka Veigels plauku tiešām nopelnījis, un tāpat laikam domāja arī tiesnesis, piespriezdams Kētei tikai nelielu simbolisku naudas sodu.

Eds Sulivāns atgūst Ingridu Bergmani

Pēc Ņujorkas laikrakstu ziņām Ingrida Bergmane jau rudenī atgriezīsies Ņujorkā, lai pēc 7 ar pus gadu pārtraukuma atkal uzstātos Savienotajās Valstīs, vispirms televīzijā. Viņa parakstījusi jau līgumu ar Ed. Sulivānu, kurš vada vienu no polārākajiem televīzijas raidījumiem ASV.

KARMENSITA TOREIZ... UN TAGAD...

Dž. Rimkeits stāsta par pilsoņu kaŗa laikiem

Vēlā nakts stundā pilsētas parkā uz sola sēž Hans Hofmans — dziļās pārdomās. Retie garāmgājēji izbrīnā paraugās uz šo blondo vīrieti; kaut arī Spānijas karstās naktīs grūti izturēt gultā smacīgā un svilinošā gaisā, tomēr nav parasts redzēt ārzemnieku tik vēlu Salamankas universitātes tuvumā — un pie tam vienatnē.

Heincs Hofmans nav nejauši šinī parkā, viņš pēc 19 gadiem atbraucis atkal no Vācijas, izmantodams savas brīvdienas. Lēnām slīd atmiņas par laiku, kad viņš cīnījās slavenajā Legion Condor — tā sauktajā „brīvprātīgo rotā." Jau ilgi viņu mocīja neatliekama vēlēšanās redzēt cīņu vietas, kur krituši draugi, bet — bija arī kāds cits iemesls: mazā, melnacainā Karmensita...

1937. gadā uz fīrera pavēli, visa viņa kareivju grupa privātdrēbēs, — jo viņus ieskaitīja „brīvprātīgos," — tika uzvesta uz kāda kuģa... Teica — braukšot manevros... Neviens toreiz nekā nenojauta par sūtīšanu uz Spāniju. Kaut kas tika minēts par Klaipēdu... pat par Roņu salu... Piederīgie arī vēlāk, pēc gada, nekā nezināja, jo uz Ziemassvētkiem saviem dēliem sūtīja apelsīnus...

Cik jauki laiki gan tie bija Spānijā: katru tūlīt, nokāpjot no kuģa, paaugstināja dienesta pakāpē. Leitnantu bez jebkādiem nopelniem — par virsleitnantu. dižkareivi — par kaprāli. Spānieši tikai nobrīnījās — tiem vāciešiem nemaz nesot vienkāršo kareivju... Izmaksāja pusi augstās algas, otru pusi saņēma tikai pārbraucot mājās Vācijā. Tomēr naudas bija pietiekoši, varēja ēst, dzert, iepirkties, ko tik sirds vēlas;lielākā daļa draugu apkrāvās ar zelta gredzeniem, jo zelts Spānijā toreiz bija lēts. Daži sapirkās sievām vai līgavām spāņu lakatus, kastaņetes, vēdekļus. Atpakaļbraucot katram lielākā daudzumā bija sapirktas piemiņas lietas. Pašā sākumā Kondora leģionā bija arī tankistu vienības, bet, redzot lielos zaudējumus, tās likvidēja, vācus kaŗavīrus ierindojot spāniešos. Palika tikai lidotāji — bumbvedēji, mednieki un telefonistu vienības, tāpat arī slavenā gaisa artilerija — Flack — kas toreiz apšaudīja zemi. Teica, ka Hitlers Spānijā izmēģinot savus jaunos ieročus. Visumā tomēr vairāk vācu leģionāru mira satiksmes katastrofās nekā tieši kaujās. Protams, tur bija vainīgi Spānijas sliktie un neparredzamie ceļi un... lētie dzērieni. Vēl šodien pie ceļu malām stāv neskaitāmi pieminekļi ar akmenī iekaltiem uzrakstiem: „Gefallen um ein Nationales Spanien."

Tādi paši „brīvprātīgie" bija arī italieši. Tos pārsūtīja tieši no Abe-

(Nobeigums 4. lpp.)

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKĀ

● Jaunais latviešu psichologs, doktorands E. Kāpostiņš, saistījies darbā Vagnera kolledžā Ņujorkā. Savu zinātnisko darbu viņš sagatavo pie Kolumbijas universitātes.

ČIKĀGĀ

● Daugavas Vanagu dienās un Latviešu jaunatnes apvienības kongresā, kas notiks 1., 2. un 3. septembrī Čikāgā, apsolījis ierasties arī ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš.

● Otto Krolla mākslas aģentūra 1955./56. gada sezonā sarīkojuši šādus koncertus: vijolnieku A. Zīversa un Viktora Stotta un Veltas Meihūberes, Elzas Žebranskas, A. Priednieka-Kavaras un V. Salnas, Lidijas Ventas, noslēdzot sezonu ar J. Gleškes, I. Nāruna un V. Stelpes koncertu. Par pavadītāju solistiem koncertos lielāko tiesu bijis prof. V. Dobrovoļskis. Bez tam viesojušies Milvoku aktieru kopa ar Gatavības apliecību, sarīkota H. Kreicera lekcija par tematu Ticība un šaubas. Mariss Vētra lasījis fragmentus no savas jaunās grāmatas, bet Annija Simsone savas atmiņas un fragmentus no Gētes Fausta 1. daļas. Noticis J. Veseļa vakars, godinot viņu 60. dzimšanas dienā.

Aģentūra bija aicinājusi piedalīties sekojošas organizācijas un personas: Ed. Ramata kori, vīru kori Daugavieši, DV apv., Studentu k., Latv. jaunatn. pulc. Dzintaru, Latv. b-bu, Čikāgas latv. teātri, Literāro biedrību, rakstniekus E. Aistaru un H. Kreiceru. Vakaru ievadīja apsveikumi. Sekoja J. Cedriņa lekcija par Jāni Veseli. Programmu izpildīja Līdija Venta, Māra Antēna, I. Sloka-Tauriņa, prof. V. Dobrovoļskis. M. Ozers, Ed. Ramata koris un V. Hermanis. Pēc sarīkojuma tuvākie rakstnieka draugi kopā ar jubilāru, kas personiski piedalījās sarīkojumā, pulcējās J. Rītiņa dzīvoklī, kur kopīgi pavadīja vakaru. Sarīkojuma atlikumu O. Krolls nodeva rakstniekam.

● O. Krolla teātra studijas jaunatnes kopa viesojās ar Avotiņas iestudēto pasaku Sarkangalvīte Mineapolē,bet studijas bērnu kopa uzsāka savu darbu ar I. Šīmanes iestudēto Elgas Kores-Krūmiņas pārstrādāto K. Skalbes pasaku Kaķīša dzirnaviņas. Dekorācijas pasakai gatavoja Arnolds Šīmanis. Bērnu kopā piedalās tikai bērni no 5-13 g. Teātra mūzejs turpina vākt materiālus par trimdas teātŗu darbu. Sevišķi čakli līdzstrādnieki ir Raimonds Čaks un J. Sukurs. Materiālus sagrupē pēc teātriem un tos ievieto īpašos albūmos.

— Vai, mīļā, un tu vēl tik vēlā stundā gribi cept kūciņas...

CEĻA VĀRDI

Ja gribi valdīt pār cilvēkiem, tie nav dzenami sev pa priekšu, bet jāprot likt viņiem sev sekot.

*

Cilvēks ir godīgs, ja viņš savu dzīvi kārto pēc pienākums principiem.

*

Lai veiktu lielus darbus, nav jābūt lielam ģenijam: nav jāpaceļas pāri pār cilvēkiem, ir jābūt ar viņiem kopā.

*

Laba proza ir kā majestātiska straume, kas veļ savus ūdeņus.

*

Rakstiem nav jāpielej etiķis, tiem jāpielek sāls.

Monteskjē

TĀ VIŅI CĪNĪJĀS SIETLĀ

Jaunākais ASV Rietumu apgabalavieglatlētikas meistarsacīkšu dalībnieks Jānis Pastenieks uzrādīja la-bāko rezultātu tāllēkšanā - 5.57 m.

aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTĀ LATVIJĀ

Trūkumi ārstniecībā

„SLIMNIEKIEM SLIMNĪCĀS JĀGUĻ SLAUZTĀS GULTĀS

Par medikamentu un medicīniskās palīdzības trūkumu Latvijā jau daudz rakstīts un dzirdēts. Bet cik stāvoklis nopietns, liecina arī „Zvaigznē" ievietotais „paškritikas" raksts.

„Rīgas pilsētas ātrās ārsta palīdzības stacijā nodarbināti vairāk nekā pussimts ārstu, tikpat feldšeru un sanitāru, ap 60 pirmās klases šoferu. Stacija atrodas blakus 1. pilsētas slimnīcai, Sarkanarmijas un Gorkija ielas stūrī, vecā graustā. Neveiklības sajūta pārņem katru, redzot veco koka namiņu ar izdrupušajiem pamatiem un laika zoba deformētajām sienām...

Stacija diennaktī saņem 250-260 izsaukumu. Pēc kara pirmajos gados stacija saņēma 5000-6000 izsaukumu gadā, bet pērn gandrīz 80.000! Būtu normāli, ja ātrās palīdzības brigādes gaidītu slimniekus, bet pie mums ir otrādi. Feldšeris Mārtiņš Vaics jau vairāk nekā 10 gadus strādā stacijā. Stacijai nepietiek ārstu, lai tos varētu iedalīt katrā brigādē. — Naktīs uz Daugavas salām nokļūt ir gandrīz neiespējami. Grūti sameklēt vajadzīgo adresi — pat dienā — arī Rīgas jūrmalā, Bolderājā, Mežaparkā. Mājām numuri nav apgaismoti. — Grūtas ir vakara stundas, kad rajonu poliklīnikās vairs neviens telefons neatbild, kad visa Rīga ar tās vistālākajām nomalēm meklē ārsta palīdzību Sarkanarmijas ielā 3...."

Garajā rakstā minēti šādi stacijas ārstu uzvārdi: Galvenais ārsts: Gennovs; Vera Baidukova, Pilēģe, Viziņš, Leizandere, Beilensons, Langmane, Krutiks, Simsons, Skridskis u. c.

SLIMNĪCA BEZ KARSTA ŪDENS

„Cīņā" par apstākļiem slimnīcā lasāms šāds bēdu stāsts:

„Republikāniskajā klīniskajā slimnīcā... grūti gulēt uz bedrainām matracēm salauztās gultās. Bieži nedarbojas atejas vietas, un ūdens nepienāk ūdensvada bojājuma dēļ; mūra ēkās slimnieki salst zem plānajām segām. Vai tad brīnums, ja daži lūdz ārstu: „Atļaujiet aizbraukt uz māju sasildīties." Pag. gadā Valsts plānu komisija nepiešķīra un Rīgas pilsēts kurināmā apgādes trests nepiegādāja slimnīcai nepieciešamo kurināmā daudzumu. Slimnīcas lielajās ēkās reti kad ir silts ūdens. Kas tie var būt par higiēniskiem apstākļiem, ja slimnieks ilgāku laiku nav bijis vannā? Daudzu gadu laikā slimnīcā nav atrisināta ūdens piegāde. Pat veļu nevar kā pienākas izmazgāt, kaut gan ir modernizēta, plaša mazgātava... Slimnīcu apgādā ar zemas kvalitātes injekcijas adatām un termometriem. Te ārstējas slimnieki, kam ar kodīgām vielām izdzināts barības vads. Viņiem nepieciešams aparāts „Bundža", bet nedaudzie aparāti, kas vēl saglabājušies, ir salipināti, sabojāti, tomēr baze jaunus nepiegādā —...

Slimnīcā trūkst telpu. Bet pašas slimnīcas territorijas centrā top vairāku stāvu ēka. To ceļ jau vairāk kā desmit gadu. Vai var būt par to, ka vēl nepabeigtu ēku jau sāk no gala remontēt? . ."

Arī aklais redz skaistumu

Arī ubagi Itālijā ir lieli džentelmeņi, un tādēļ italiešu filmu zvaigzne Džina Lolobridžida var ar prieku atcerēties savu devību, pasniedzot kādam ubagam melnās acenēs 1000 liru zīmi. Jo kad ubags saņēmis naudas zīmi, viņš teicis: „Simts paldies, dailā kundze!" Kad Džina iebildusi, ka viņš taču esot akls, un tādēļ nevarot zināt, vai viņa esot skaista vai neglīta, ubags atbildējis: — Dailā sinjora, neviens italietis nekad neklūst tik akls, lai klūtu akls arī pret sievietes daiļumu."

KARMENSITA...

Pārnesums no 3. lpp.

sīnijas. Uzkāpjot uz kuģa, viņi domāja, ka ceļš vedīs mājup — atvaļinājumā. Italiešu Spānijā bija ap 40.000 karavīru. Vāciešiem 6000 un varbūt vairāk tikai tad, kad tie apmainījās. Visur, kur bija uzbrukums, vai līniju nopietnāka aizstāvēšana, tika saukts Legion Condor. Vadība bija koordinēta, bet vācieši nekad nebija paklauti spāņu vadībai. Franko bija piekomandēts arvien viens vai vairāki vācu ģenerāļi, kas draudzīgi izšķīra stratēģiskos jautājumus, varbūt arī dodot padomu un mācoties.

Tika izdomāta sevišķi interesanta un labi piestāvoša, īpaša uniforma. Ar jauniegūto paaugstinājumu visi Kondora leģiona (L.C./88) ļaudis gāja lepni kā pāvi. Viņiem bija sevišķa piekrišana pie skaistām spānietēm. Priekšniecība gan vai katru dienu centās iepotēt karavīrieem, lai viņi liekot mieru spāņu meitenēm. Tā neesot Vācija, šeit atriebības kāre ļoti lela, šeit pēc mazākas parunāšanās jau jāprasot roka... Precēties — jo bija kara laiks — pilnīgi aizliegts.

Bet mūsu Heincs Hofmans tomēr iepazinās ar mazo Karmensitu, dejoja ar viņu vairākas reizes, citādi gan, kā jau paklausīgam karavīram pienākas, arvien turējās pie priekšniecības noteikumiem.

Tagad, atkal pēc gadiem ar savu Volksvagen apbraucis visas cīņas vietas — Zaragosu, Belchite, Gandesu, Vinarozu un daudzas citas— kā gala mērķi atstājis Salamanku, kur toreiz dzīvoja Kamersita, par kuru viņš daudz domājis visus šos gadus....

Izrādījās, ka Kamersita apprecējusies ar vietējo ārstu, ka viņai jau trīs bērni... Bet Heincam gan ar viltu, gar ar lūgšanos izdevās sarunāt randiņu, šeit pat parkā — kā pirms 19. gadiem. Tika atmodinātas atmiņā pagājušās stundas. Tad Karmensita, tagad daktera kundze, apjautājās: kādēļ tie vācieši bijuši tik kautrīgi...? Heincs Hofmans paskaidroja, ka virsniecības pavēle bijusi ar spāņu meitenēm apieties ļoti uzmanīgi. Daktera kundze piecēlās, izteica par virsniekiem kādu spāņu lamu vārdu un aizskrēja.

Heincs palika viens ar savām domām... **Džems Rimkeits**

LIELISKI IZDEVUŠIES BĒRNU SVĒTKI SIDRABENĒ

Prof. A. Dreimanis uzvar māc. A. Čopu un A. Svenni virves vilkšanā

Latviešu sporta apvienības Kanadā, Sidrabenē, bērnu svētki notika svētdien, 15. jūlijā. Priekšzīmīga organizācija, pāri par 200 bērnu un jaukais laiks sekmēja svētku lielisko izdošanos. Svētkos piedalījās arī viesi no Saulaines ar savu komandantu A. Freibergu priekšgalā. Par labu informāciju gādāja jaunais Sidrabenes skaļrunis. Bērnu svētkos noraudzījās daudz pieaugušo.

Pēc rīta svētbrīža, ko vadīja māc. A. Čops, bērni, tērpušies „Sidrabenes krekliņos" un vienveidīgās krāsainās cepurēs, pulcējās gājienam. Priekšgalā soļoja paši mazākie, karodziņiem rokās. Parādes maršu spēlēja Toronto latviešu pūtēju orķestris E. Slaucītāja vadībā.

Pēc LNAK valdes priekšsēža A. Svennes atklāšanas uzrunas sākās nometnes bērnu priekšnesumi — brīvo kustību vingrojumi un dziedāšana. Vingrojumus bija sagatavojusi sporta skolotāja K. Rasa, bet par dziesmām rūpējās nometnes komandants J. Rudzītis. Vispirms vingroja mazākie bērni ar karodziņiem, sekoja pārējo nometnotāju vingrojumi. Labi bija vingrojumi ar krāsainām stīpām; tanīs piedalījās Z. Rudusāne, D. Vidiņa un M. Čulīte. Vingrojumi notika mūzikas pavadījumā. Pēc kopēji nodziedātām tautas dziesmām sākās nodarbības daudzajos un ļoti priekšzīmīgi iekārtotos stendos, kurus vadīja skolotāji un sabiedriski darbinieki. Bez latviešu valodas, ģeogrāfijas, vēstures, tautas pasaku, tautas dziesmu u. c. stendiem, bija arī daudz stendu, kuros jaunie varēja izmēģināt savu veiklību un attapību, sākot ar šķēršļu gājienu un beidzot ar mazkalibra un bultu šaušanu. Stendos sacentās arī pieaugušie. Četrstūra virves vilkšanā labus panākumus guva LNAK padomes priekšsēdis prof. A. Dreimanis, sīvā cīņā uzvarot valdes priekšsēdi A. Svenni, P. Dreimani un māc. A. Čopu; godalga —šokolāde.

Labi iekārtoti bija arī peldēšanas sacīkšu celiņi, kur peldēšanas skolotāja P. Būmaņa vadībā raiti ritēja secensības, kurās piedalījās pat bērni, kas vēl pirms pāris nedēļām neprata peldēt.

Slēdzot stendos sākās tautiskās dejas un rotaļas.

Saulei nolaižoties aiz kalna, kad pļavās un kokos sāka mirgot japānpapīriem līdzīgo Kanadas kukainīšu spožās guntiņas, māc. A. Čops aizdedza ugunskuru, kuru vadīja P. Būmanis.

Tik skaistos un labi noorganizētos bērnu svētkos Kanadas latviešu bērni piedalījās pirmoreiz. Nometnes un svētku atbildīgais vadītājs J. Pālens bija izplānojis pēdējo sīkumu, jāvēlas tikai, lai tādi svētki nebūtu pēdējie.

Labi izdevušies arī materiālā pusē un sagaidāms zināms atlikums. **Ž. Z.**

Viena no Ontario provinces valdības rakstu serijām

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS MINISTRA ZIŅOJUMS

Mežsaimniecība Ontario provincē ir viena no galvenajām saimnieciskajām nozarēm, kas ceļ dzīves labklājību. Nav svarīgi, vai dzīvojat mazā ciemā vai lielā rūpniecības centrā — liela daļa no jūsu ienākumiem ir mežsaimniecības rezultāts.

Līdz ar to, ka Ontario ir bagāta mežiem, upēm un ezeriem, provinces atpūtas vietas iespējams izmantot nometņošanai, zvejošanai un medīšanai; šeit tās ir labākās visā valstī.

Tā kā atpūtas vietas galvenokārt saistītas ar mežiem, tad meži, kas pieder visiem Ontario iedzīvotājiem, jāsaudzē. Līdz ar to ikviena pienākums ir rūpēties un būt atbildīgam par to, lai mežus pasargātu no ugunsgrēkiem, kas vasaras mēnešos ļoti ātri izceļas no neuzmanīgas apiešanās ar smēķējamiem piederumiem vai arī no neuzmanīgas uguns kurināšanas nometņošanas laikā.

Bez tam man jums jāatgādina: ja jūs vēlaties, ka jūsu bērni baudītu zvejošanas un medīšanas prieku, tie jāiepazīstina ar medīšanas un zvejošanas noteikumiem, kas izdoti zivju, putnu un meža dzīvnieku saudzēšanai zināmos laikos.

Informācija, kā arī zvejniecības un medīšanas noteikumi saņemami no Department of Lands and Forests, Parliament Buildings, Toronto.

ONTARIO DEPARTMENT OF LANDS AND FORESTS

Hon. CLARE E. MAPLEDORAM, ministrs

LESLIE M. FROST, ministru prezidents

ZIEMEĻAMERIKAS KONTINENTA

Daugavas Vanagu dienas

NOTIKS LAIKĀ NO 1. - 3. SEPTEMBRIM

KANADĀ — Toronto

ASV — Čikāgā

Tuvāka informācija sekos

Ar vienu roku dod, ar otru ņem atpakaļ

EDGARA ARDENSA KOMĒDIJA

(11. turpinājums)

Raitvūdes kundze. Redzi, Džimmij, mūsu nama saimnieciskā un kultūrālā dzīve vairs nerit vajadzīgā kopsolī un pēdējā laikā parādījušies daudzi trūkumi un robi...

Džimmijs. Viņudien' Džānis ar cirvi kapāja skujas uz asila slieksņa, no tam tie robi.

Raitvūdes kundze. Tu, Džimmij, lūdzu, nepārtrauc mani. Es gribēju teikt, ka jūsu, kalpotāju, dienesta pienākumu pildīšanā ir daudz robu un trūkumu, kam par cēloni ir jūsu nolaidība un izlaidība. Es nemaz negribu pieminēt kaķu asilu, kura iekārta un tīrība ir noslīdējuši zem katras kritikas. —

Džimmijs. Tu dzirdi, Džek?

Džeks. Cikreiz neesmu to pašu teicis Džānim, bet viņš slinks kā pampkins.

Raitvūdes kundze. Aizvakar es nejauši palūkojos atkritumu tvertnē. Debess augstā, ko tur ieraudzīju! Izmests pelnu trauciņš, kam vieta uz galda!

Džimmijs. Vai tev nav ausis jānoplēš par tādu nevērību. Alma!

Alma (Džimmijam). Bet cienīgā pati viņu dien' Ivninga kunga istabā man lika izmest to ārā, jo trauciņš esot ieplīsis, un viņa nolika tā vietā sudraba gliemežnīcu.

Džimmijs. Nu, tu te tik gaŗi neizrunājies!

Raitvūdes kundze. Tad vakar pēcpusdienā es atradu lielo ēdamistabas logu, kas ielas pusē, atstātu pilnīgi vaļā, lai gan noteikts, ka tam putekļu dēļ jābūt vienmēr aizvērtam.

Džimmijs. Tā Ritas jaunkundzes vaina. Es negribu nevienu aprunāt, bet viņai allaž patīk noskatīties lejā uz auto satiksmi.

Kņaze (ieinteresēta). Kā tad, kā tad! Sevišķi uz tiem vāģiem, kuros sēž vīrieši; daži no viņiem pamanījuši meitieti logā, aiz muļķīgas ziņkāres pēkšņi smazina pat ātrumu.

Džimmijs. Un vienu dien' tamdēļ lejā izcēlās gandrīz kaut kas līdzīgs autokatrastrofai.

Raitvūdes kundze. Par katastrofām runāsim vēlāk. Bet tagad vēl viena lieta jānoskaidro. Saki, Džimmij, kā varēja notikt tas, ka tai pēcpusdienā, kad pazuda Ivninga kungs, mazie dārza vārtiņi, kas ved mājas aizmugurē uz sānieliņu, nebija aizslēgti un pa tiem neviena nepamanīts viņš varēja aiziet un pazust uz neatgriešanos?

Džimmijs. Bet, cienītā madām, mazie dārza vārtiņi, cik vien atceros, nekad nav tikuši aizslēgti un tiem nav ne atslēgas, ne slēdzenes.

Raitvūdes kundze. Šodien pat liec ierīkot atslēgu, un turpmāk tiem vienmēr jāstāv noslēgtiem. Tā ir bijusi liela nevīžība no tavas puses, Džimmij, ka vārtiņiem nav bijis atslēgas, jo ja vārtiņi būtu bijuši aizslēgti, tad, droši vien, nebūtu varējis nākt prātā Ivninga kungam tas traģiskais solis, ko viņš tik negaidot spēris. Un ja nu ar viņu kaut kas briesmīgs gadījies, tad zini, Džimmij, liela daļa atbildības krīt uz tavu sirdsapziņu.

Džimmijs (uzbudinājies). Ko es, madām! Vai es ko!... Te, kā redzat, madam... Viņi visi kā aitas...

Raitvūdes kundze. Nu, nu lai paliek, neuztraucies!... Neviens jau gan laikam necieš vairāk par mani. Kas man tik' nav bijis jāpārlaiž šais dienās, jūsu visu neizdarības dēļ! Ne gulējusi esmu, kā cilvēkam pienākas, ne īsti ēdusi. Un galva, mana galva kā sāp! laikam pat mati sāk izkrist. Kur tā Rita, kāpēc tu man neapliec svaigu kompresi? Sen jau bija laiks.

Rita. Tūlīt, kundze! (Grib aiziet).

Raitvūdes kundze. Pagaid', neej vēl... Ko es gribēju teikt? Jā, vai kāds no klātesošiem būtu varbūt kaut ko dzirdējis vai lasījis avīzē, kam varētu būt kāds iespējams sakars ar mūsu pazudušā likteni?

Džeks (panākdamies priekšā). Man stāstīja kaimiņu mājas Džons, tas pats, kam tā virslūpa pušu, ka viņam stāstījusi Džīna, zināt, tā sieviete no veļas mazgātavas, ko viņa vakara pustumsā redzējusi no tilta upē iekrītam...

Raitvūdes kundze (nepacietīgi pārtraukdama). Kad tad tas noticis? Ja tas sen, tad nevar būt Ivninga kungs.

Džeks. Tikai vēl aizvakar, mām, tas nav nemaz tik pārāk sen. Vairāki cilvēki to redzējuši.

Raitvūdes kundze. Un kāpēc nav tūlīt snieguši palīdzību?

Džeks. Viņi gaidījuši, kamēr straume to piedzen malā.

Raitvūdes kundze. Nu, un?

Džeks. Tas nav bijis nemaz cilvēks, bet tukša papes kaste, ko vējš bija nopūtis no tilta lejā.

Raitvūdes kundze. Nu, paldies Dievam, ka tas nav bijis cilvēks, man tūdaļ kā akmens novēlās no sirds.

Kņaze. Man arī! Ziniet, mani nervi neiztur un es nemīlu, ja runā par tādām šausmu lietām un noziedzībām.

Kņazs (izvilkdams no kabatas avīzi). Te manā šīrīta avīzē arī ir viens ziņojums no Abilēnes... bet tas nu gan neattieksies uz lietu, jo runa iet par sieviešu kārtas personu.

Kņaze. Kaut arī, — izlasi tomēr.

Kņazs (lasa) ...ziņo no Abilēnes Teksasā... atrasta vīrieša uzvalkā tērpusies vecāka sieviete beigta ceļa malā, kā redzams, pārgalvīga motorista sabraukta, kas pats aizdrāzies tālāk. Nelaimīgajam satiksmes upurim blakus atrasts melns lietussargs...

Raitvūdes kundze. Ko, melns lietussargs blakus? Tas ļoti var būt, ka tas pats vien viņš ir! Lai Dievs žēlīgs! Daudz pazīmes sakrīt: vecāks gados cilvēks, vīrieša uzvalks, un pār visām lietām — melns lietussargs blakām. Ziniet, lietussarga es viņu dien' neredzēju vairs Ivninga istabā, kas parasti karājās viņa gultai blakus pie sienas uz naglas.

Kņaze. Tad tas pats vien būs, Raitvūdes kundze: iedomājieties tikai — melns lietussargs blakus pašnāvniekam! Nē, mani nervi to neizturēs!

Raitvūdes kundze. Ak, Dievs, ak, Dievs! Un nabaga Čarlijam vajadzēja aizmaldīties nakts tumsā un tālā svešā ceļa malā meklēt sev galu! Un viņam nebija pat tik daudz līdzcietības pret mani, kā pateikt man vismazāk vienu īsu vārdiņu, kas viņam padomā!

Kņazs. Bet tas taču nevar būt mūsu Čarlijs — te teikts, ka nelaimīgais bijis sieviešu kārtas!

Raitvūdes kundze. Tam nevar piešķirt izšķirīgu nozīmi, jo parasti jau ir tā, ka reportieri savā steigā sniedz paviršas ziņas, bieži vien pilnīgi sagrozot faktus — uzdodot rītu par vakaru, simt dolaru vietā tūkstoti, meksikāņa vietā portorikāni. Un kas zīmējas uz to sieviešu dzimuma personu, tad man jāliecina, un tam arī jūs visi pievienosities, ka Ivninga kungs visā savā būtībā un pa daļai pat savā izskatā bija ļoti maigs un sievišķīgs.

Kņaze. Taisnība — ļoti, ļoti sievišķīgs cilvēks! Un turklāt beigtus cilvēkus jau arī neko lielu nevarot atšķirt vienu no otra, kā es to nesen lasīju vienā kriminālromānā.

Raitvūdes kundze. Tātad visi apstākļi rāda, ka tagad nu jārīkojas bez liekas debatēšanas. Tu, Džimmij, izved no garāžas manu jauno Kadilaku, — un vai kņazu es drīkstētu lūgt braukt viņam līdz uz laikrakstā minēto negadījuma vietu?

Kņazs. Tas diezgan tālu no šejienes — simts līdz simtpiecdesmit jūdžu no šejienes. Bet ja nu jūs, kundze, patiešām domājat, ka tas varētu nākt kādam par labu. —

Raitvūdes kundze. Un jābrauc ātri, cik vien mašīna nes, ātri, kaut arī par to man būtu jāiet cietumā... Varbūt Ivningu var vēl atdzīvināt.

Kņazs. Nu, diezvai to vairs varēs. Bija ziņots, ka beigts.

Kņaze. Nu, ja beigts, tad vai nevajadzētu arī kādus vainagus, gar puķu veikalu garām braucot, nopirkt, ko uzlikt virsū nelaiķim?

(Turpinājums sekos)

Gara Kultūrai

J. Sarma

MŪSDIENU SAKROPĻOTĀ LITERĀTŪRA

Pirmā pasaules kaŗa laikā kaŗavīri iepazinās ar kondensēto pienu, ko tiem bija iespējams piegādāt pat pirmās kauja līnijas ierakumos, un kas bija cīnītājiem par lielu svētību. Tagad jau varam runāt arī par kondensēto — sabiezināto — literātūru, ar kādu bagātīgi kļūst aprūpētas lielās lasītāju masas. Tāpat kā frontes cīnītājiem bija vajadzīgs kondensētais piens, jādomā, ka ir vajadzība pēc kondensētās literātūras — „Short story", ko varētu tad arī apzīmēt par „vajadzības" jeb „nepieciešami lietojamo" literātūru. Civilizātoriskais progress neatturams! Bet par to, vai kondensētā „storija" tikpat labi apmierina lasītāju vajadzības, kā tas reiz bija ar Pirmā pasaules kaŗa cīnītājiem, kd tie saņēma aizlodētās piena bundžas, var būt dažādās domās.

Kondensētā literātūra pazīstama arī latviešiem, pie tam ne vien no tulkojumiem. Te jāpiezīmē, ka kondensēto literātūru ir vieglāk tulkot svešvalodās, jo parastais lasītājs ne arvien pamanīs, ka tulkojumā kondensācija kļuvusi šķidrāka kā oriģinālā, bet kritiķi aiz godbijības pret modernajām autoritātēm neuzdrošināsies uz to aizrādīt.

Bet varbūt lasītājam nav īsti skaidrs, par ko īsti šeit tiek runāts, tāpēc jāmeklē konkrēts paraugs. Par tādu varētu noderēt kādā amerikāņu žurnālā iespiestais aizrādījums lasītājiem: „Šī krājuma 11.-13. lappusē iespiestais stāsts aizpilda laiku braucienam starp 2-3 pazemju pieturām." Īsi un skaidri! — kā toreiz prasīja A. Deglava Vecais pilskungs no saviem „bērniem". Šādam stāstam nav jāapmierina lasītājs kvalitātīvi, ar savu saturu, bet kvantitātīvi — garuma izmēros. Piesolīta lasāmviela, kas piemērota pasažieŗa pārvietošanās līdzekļiem un ātrumam.

Pēc sacītā nebūs grūti ticēt, ka „storija" ir literārs ražojums, kas atšķiras no visa ambientā — kaut ko aptveŗoša, kas izpaužas piem., novelē, atsakās no visa ritmiskā, no simboliskā, kas var atdzīvināt stāstījumu. Mākslinieciskā tēlojuma vietā lasītājs apmierinās ar sausu referātu, fotografēšanas vai labāku kinematografijas veidu. Sausā, norobežotā, skeletiskā veidā šāds pastāsts rāda kādu liktenīgumu, vērojumu, sastapšanos tīri lietišķi un, cik iespējams sabiezinātā veidā. Šim nolūkam vislabāk noder katastrofas, detektīvu piedzīvojumi vai gangsteŗu dēkas u. c. Dažreiz izmanto arī ikdienišķus notikumus, piepinot tiem kādu izdomātu, baigu traģiku. Notikumi attīstās nemainīgā, taisnā līnijā, lai lasītājam nebūtu jādomā. Šāda veida tēlojumu kalngals ir — komiki.

Šāda lasāmviela ieguvusi sev cienītājus mazāk ar savu īpatnējo raksturu, bet kā romāna, noveles vai stāsta surrogats, piemērots lasīšanas nemākulim un domāt nespējīgajam pūļa cilvēkam, kas nezina, ka literātūrā jāmeklē dzīvi, ar miesu un asinīm tēli, kam jāatklāj kāda mākslas patiesība, bet priecājas par kokaino, sauso darbības skeletu. Šādu literātūru vislabāk var vērot „Digest" krājumos, kur no romāna, noveles vai pat kāda zinātniska apcerējuma kā ar miesnieka nazi noskalpēta āda un miesa, līdz palicis vairs tikai pārikailais stāstījums vai arī kāds zinātnisks Coca-cola.

Beidzot jāpiezīmē, ka ir rakstnieki, kas rasktījuši darbus, kuŗi nezinātājam varētu atgādināt „storijas" augšminētajā nozīmē, taču tuvāk tos aplūkojot, izrādās, ka līdzība ir tikai virspusēja. Formas un satura homogenitāte šajos darbos rāda, kā tos nav diktējusi vajadzības konjunktūra, bet vēlēšanās apgaismot vai pat paust mākslas vērtības. Storijām, tāpat kā to mūzikālajam brālim — šlāgerim — šādu vērtību trūkst.

Edvarts Tüters

ATMIŅU ŠUPOLĒS

Dienā es kalpoju klusu,
vēroju zīmes, kad nakts;
Zvaigznes debesu pusēs
rāda ceļu, kur esi.
Sapnis tad ceļas un slīd
pāri ūdeņiem svešiem;
Prom līdz Salacas krastiem
žigli kā paipala tek...
Tur pie avota skaidra
ilgi veldzē viņš slāpes;
Dziedē vainas tur sūras,
rētas, kas neganti kož.
Bet kad pusnakts sen pāri,
atgriežas mani tas klusi;
Atnes dzimtenes smaržu
līdz sev no pļavām, kas zied.
Saldi es iemiegu tad,
tā kā bērnībā senā;
Mēness un zvaigznes vēl spīd,
atmiņās šūpojas sirds.

LATVIEŠU SIMFONISKĀ MŪZIKA SKAŅU PLATĒ

„Latvian Music" Stokholm nesen kā nākusi klajā ar trešo ilgspēlējošo skaņu plati (divas pirmās iedziedājis Reitera koris), šoreiz ar latviešu mūzikas skaņdarbiem simfoniskam orķestrim Teodora Reitera lieprātīgā vadībā.

40 minūšu garam simfoniskā orķestra koncertam T. Reiters izvēlējies skaņdarbus, kas latviešu klausītājam mīļi un pazīstami, reizē mūzikāli pietiekami saturīgi, lai tos pieskaitītu pie mūsu mūzikas vērtīgākajām lappusēm. Skaņu plates pirmo pusi ievada Jāņa Mediņa Ārija, kas savā laikā, šķiet, rakstīta kā posms Svītai stīgu orķ., vēlāk dzirdēta gan vijolei, čellam u. c. solistu izpildījumā. Pārstrādātā versijā pilnam orķestrim arī šoreiz stīgas Ārijai dod rakstura smeldzīgo noskaņu. Tai seko mūžam populārais Emīla Dārziņa Melancholiskais valsis, krāsainā, smalkjūtīgā veidojumā, kamēr jautru noslēgumu plates pirmajai pusei dod Jāņa Kalniņa dzirkstīgi orķestrētais, humoristiski aranžētais Suitu dancis.

Otrā skaņu plates pusē ar lielu interesi varam klausīties A. Ābeles retāk dzirdēto Meditāciju orķestrim, kas ne tikai sāta ar savu ekspresīvi izsmalcināto raksturu, bet ar savu finesēm bagāto instrumentāciju atestē tās autoru par vienu no latviešu iespaidīgākajiem meistariem simfoniskās mūzikas jomā. Plates noslēgumā dzirdam Jāzepa Vītola piecus latviešu tautas dziesmu aranžējumus orķestrim: Skaisti dziedi, lakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu un Ej, saulīte, kas piesātinātas ar Vītolam īpato koloritu un dod skaistu, latvisku izskaņu šim koncertam, kuru vienīgi varējām vēlēties vēl garāku.

Šī jaunā skaņu plate ir ne tikai latviešu mūzikas skaistu sakopojums, bet arī daudzā ziņā diriģenta spilgts demonstrējums. Teodors Reiters ir ne tikai lielis koŗa vadonis, bet arī pārliecinošs orķestra šefs, kuŗa gaume, formas izjūta un mērķtiecība detaļu izstrādājumā jūtama ik taktī.

Stokholmas Filharmoniskā orķestra spēle tīrskanīga un precīza, ilgspēlējošās skaņu plates (33½ apgriezieni) techniskā apdare teicama, skaņu amplitūde labi izsvērta. Paldies Latvian Music darba darītājiem par šo jauno, vērtīgo ieguvumu latviešu mūzikai trimdā.

Tālivaldis Ķeniņš

IGAUŅU AUTORA ROMĀNS 4 VALODĀS

R. Reida romāns „Krievi nāk" tulkots jau vācu, spāņu un latviešu valodās, visur iegūdams atzinību, Un mums?

GLEZNOTĀJS, REŽISORS UN DEKORĀTORS

JĀŅA MUNČA 70. DZIMŠANAS DIENU ATCEROTIES

16. jūlijā mākslinieks Jānis Muncis varētu atskatīties uz 70 mūža gadiem, bet pagājušā gada 7. februārī viņa gaitas izbeidza sirdstrieka, māksliniekam stādot puķes savā mitekļa dārzā, Holivūdā.

Munča, plaša vēriena režisora un dekorātora, darbs daudzkārt aplūkots un apjūsmots viņam vēl dzīvam esot, bet mākslinieka veikums glezniecībā pazīstams tikai tuvākiem draugiem.

Šogad, atceroties Munča 70. dzimšanas dienu, viņa draugi saziņā ar dzīves biedri, 15. jūlijā, uz vienu dienu, atklāja Munča eļļas un akvareļu gleznu izstādi viņa agrākajā dzīves vietā Holivūdā.

Izstādē, ar nelieliem izņēmumiem, bija redzami gandrīz visi darbi ko mākslinieks darinājis trimdā — gan Vācijā, gan arī Savienotajās Valstīs. To kopskaits sniedzas pie 150.

Te metos atplaukst monumentālie Munča brīvdabas inscenējumi: „Tev mūžam dzīvot, Latvija," ko 1936. gadā uzveda uz peldošas skatuves Daugavā, iepretim Rīgas pilij. „Zemgales Atmoda", uzvesta Jelgavā, 1937. g. un „15. maija svētki" — 1939. g. Uzlūkojot šos metus, tā vien liekas, ka esam pārcēlušies uz brītiņu Latvijā un patlaban atrodamies izrādēs, tik dziļi un dzīvi iespiedušies mūsu atmiņā šie vienreizējie uzvedumi.

Munča eļļas glezniecība pastoziem otas un paletes naža triepieniem, drusku pasmagā, bet izteiksmīgā krāsu apdarē, izvadā mūs pa Aizkraukli, Daugavas krastiem, Kokneses pils drupām u. c. Latvijas neaizmirstamām vietām, kā arī pa Vāciju — Garmiš-Partenkirchenu, Koenigsee, Lindavu, Augsburgu, Fuesseni, Sav. Valstīm — Santa Barbaru, Monte Cito u. c.

Tuvu simtam sniedzas akvareļu gleznas. Šinī technikā, šķiet, māksliniekam visērtāki bijis izteikties. Viņš neļaujas ierobežoties tikai formālā akvareļa pieejā, bet nereti tajos lieto balto krāsu, pat vietām pasteļus, lai pastiprinātu krāsu ņirbumu un bagātību. Jāsaka, ka meistaram tas labi padevies. Šīs formātā nelielās gleznińas iepriecina, suģestē ar vienkāršību, sirsnību svaigumu.

Munča nodoms bijis savu mūža pēdējo posmu pavadīt ģimenes mājās, Veren-Samenos, Aizkraukles Daugavas krastos, nododoties glezniecībai. It kā nojauzdams šo posmu tuvojamies, mākslinieks ar lielu dedzību kā Vācijā, tā arī ASV ievadījis savus meklējumus glezniecības apcirkņos. Savā pārliecībā mākslnieks pieslējies ieskatiem, ka mākslas darbs nav vērtējams ar „moderns, abstrakts, vecs" utt., bet gan ar „slikts vai labs." Tikai šāda mākslas izpratne māksliniekam ļauj brīvu radīšanas plūsmi un un suverēnitāti, neatkarīgi no tā, ko šodien gudro Parīze vai Ņujorka.

Muncis savu ceļu allaž ir gājis apdomīgi un plānveidīgi. Varbūt tas ir bijis lēnāks, bet toties pie mērķa vedis bez līkumiem un maldiem.

Pirmoreiz ar Munci tikos Jaunā Rīgas teātŗa dekorāciju darbnīcā. Tas bija pirms 46 gadiem. Mūsu skatuves lielmeistars Jānis Kuga jau divus gadus kā bija dimdinājis ar Vaidelotes un Uguns un Nakts inscenējumiem ne tikai Rīgas un Latvijas mākslas entuziastu prātus, bet arī satricinājis vāciešu iecienītā dekorātora Vīmera darba pamatus. Tas bija brīnišķīgs laikmets! Jānis Rozentāls, Vilhelms Purvītis — stājglezniecība, Jūlijs Madernieks — latviskā ornameta reformātors un mākslas teorētiķis, Richards Zarriņš un Matīss Siliņš — latviešu etnografijas un mākslas amatniecības populārizētāji, un tiem cienīgi blakus nostājas Jānis Kuga. Tagad var jau kurmet pārskatīt Kugas lielo ietekmi ne tikai dekorāciju glezniecībā, bet arī stājglezniecībā.

Jānis Muncis

Pie viņa Jaunā Rīgas teātŗa darbnīcā pieteicās un centās par palīgiem iekļūt vai lielākā daļa jauno mākslinieku.

Kugas dekorācijās saviļņoja tīri glezniecīskā pieeja. Viņa impresionistiski svaigie otas triepieni un starp tiem vietumis atstātais neapklātais audekls radīja sevišķu atmosfairu vieglumu un tīkamu dinamiku. Paceļoties skatuves priekškaram, publika pirmā momentā sastinga no uzburtās ainas, tad, attapusies, sāka aplaudēt ilgi jo ilgi, tā kā aktieriem dažu labu reizi uzmācās greizsirdība. Tā Jaunā Rīgas teātŗa dekorāciju darbnīca kļuva par iekāri daudziem mākslu studējošiem jaunekļiem. Te jau bija sagrupējušies: Sakne, Aleksis, Šotnieks, Prande, Ērglis, Stulpiņš — visi bijušie Madernieka studijas audzēkņi, tad nāca Rīgas pilsētas mākslas skola — J. Muncis un stipri vēlāk K. Ubāns.

Kuga labprāt pieteikušos uzņēma, jo daudzi no minētajiem studēja Pēterburgā un tikai strādāja pa vasaras brīvlaiku, tā kā pastāvīgi palika kāds pāris palīgu. Atceros kādu saulainu rudens dienu — mēs ar Munci veicām Interimteātŗa darbnīcā, ja nemaldos, Ibsena Branta dekorācijas. Brantu gan uzveda Jaunā Rīgas teātrī, bet tā kā tajā darbnīcā jau gleznoja dekorācijas, tad mēs kontrabandas ceļā rāvāmies, cik spēdami, ātrāk veikt Brantu „Māmuļas" klusajā darbnīcā. Kuga laiku pa laikam atskrēja un iemeta acis aši pie mums, sak „vai tie puiši tur tā riktīgi veic visu pēc dotajiem metiem," bet, atradis visu kārtībā, devās atkal atpakaļ uz „galveno stābu" — Jaunā Rīgas teātŗa dekorāciju darbnīcu. Mūsu prieku, ka neko nevajadzēja nomazgāt un pārgleznot, mēs vienmēr atļāvāmies atzīmēt ar ūdens kliņģeriem un vienmēr verdošo kafiju, izdodot dažas kapeikas, kas nāca no Kugas kabatas.

Noslēdzot Branta inscenējumu, J. Muncis ierunājās: „Ak, ta, dosies gan uz Pēterburgu?" — „Jā gan, vasaras naudiņa kabatā, ko ta' vairāk, atliek tikai braukt, bet tu taču arī varētu braukt līdzi, gan jau kaut kā kopēji izsitīsimies," — tā es. „N'ja domāju to darīt, bet kādu gadiņu vai pārīti vēl gribu pastrādāt tepat, iekrāt kapeiciņu, lai nogruntētos uz ilgāku laiku Pēterburgā,' tā skumīgi, it kā pats neticēdams sava nodoma kādreizējai reālizēšanai, atbildēja Muncis un — mēs šķīrāmies.

Tad nāca 1. pasaules kaŗš, nu Muncis tomēr savu nodomu bija piepildījis, pat paguvis pastrādāt Pēterpils Marijas teātrī, kā arī pie Meierholda.

1920. g. Muncis atgriežas no Krievijas laikā, kad Raiņa klubs runāja par sava teātŗa dibināšanu. Un te nu Muncim pavērās plaša iespējamība izmantot dzīvē savas Pēterpilī iegūtās zināšanas un pieredzi. Viņš kopā ar Smiļģi piedalās Dailes teātŗa dibināšanā un, 6 gadu laikā (1920.-26.) inscenē 94 lugas. Pa šo laiku cītīgais mākslinieks kaļ atkal jaunus plānus un, beidzot Latv. Mākslas akadēmiju ar diplomdarbu Pili ceļ, dodas uz Kaliforniju — Holivūdu. Jau pēc trim gadiem viņš Pasadenas Playhouse teātrī inscenē Šekspīra — Jūlija Cēzaru un līdz 1931. g. beigām šajā pašā teātrī inscenē vēl 10 lugas. Šinī pašā laikmetā mākslinieks beidz Kalifornijas Occidental College (1932.), iegūdams filozofijas bakalaura gradu un atgriežas Latvijā. Sākot ar 1934. g. līdz 1939. g. Muncis te uzved 5 lielus brīvdabas inscenējumus.

Piedalīdamies starptautiskās dekorātīvās mākslas izstādēs, Muncis saņēma Grand Prix (1925. g. Parīzē), bet 1937. g. (arī Parīzē) zelta medaļu un Goda diplomu.

Boļševiku un vācu okupācijas laikā Muncis dzīvoja savās lauku mājās Aizkrauklē un nodevās literāram darbam, sarakstīdams grāmatas Jaunais Dailes teātris, Inscenējuma formas problēma, Dailes teātŗa tapšana un iesāka patriotisku drāmu triloģiju Daugavieši, ko nobeidza vēlāk Amerikā.

Trimdas gadus Muncis pavadīja Bavārijā, darbodamies UNRRAs Tautas augstskolā Haunstetenē, un inscenē J. Raiņa Daugavu.

1949. g. Muncis emigrēja uz ASV, apmezdamies uz dzīvi Holivūdā, kur arī notika piemiņas izstāde. Pavisam, cik apzināts, Muncis veicis 114 gleznas eļļā un 94 akvareļus.

Urna ar viņa pelniem novietota Holivūdas kapsētā, kuŗā atdusas daudzi slaveni aktieri, teātŗa un filmas darbinieki, un kuŗas izgreznošanā Muncis pats pielicis savu daiļinieka roku.

Alberts Prande, Holivūdā

A. VOITKUS

Tā tas nepalika

Astrīdas Robežgruntnieces viņete — ROMĀNS

(15. turpinājums)

Cibulkins nebija bruņču mednieks, bet salīdzinot ar Līnu, Lilija Grunduļa jaunkundze bija daudz izskatīgāka un labāk saglabājusies. Bez tam viņā kā katrā vīrietī dega vēlēšanās atklāt vēl neatklāto, redzēt un zināt vairk, pētīt, meklēt un paplašināt savu redzes aploku.

Pēdējais gan ļoti drīz atkal sašaurinājās, jo Grunduļa jaunkundze saimnieku beidzot tomēr kokā pamanīja un steigšus aizrāva logam aizkarus, lai gan Cibulkins mēģināja izlikties, ka nekā nav redzējis.

Līdz ar to viņam zuda interese vēl ilgāki palikt ābelē, un viņš savu darbu īsi un aši nobeidza. Savācis un izgrieztos zarus sētā sanesis, viņš pagrabā nomazgāja rokas un gāja pieprasīt sievai pusdienas.

⁂

Neviens darbs pasaulē nav pilnīgs. Lai cik rūpīgi strādājam, vienmēr gadās kāda kļūda. Daži saka, ka tā esot nelaime, un ka nespēja sasniegt pilnību esot ieskatāma par Dieva sodu.

Tas tā nav. Nepilnīgumā ir dažādība, daudzkrāsainība un līdz ar to skaistums. Rakstniekam vajag nepilnīga cilvēka, lai varētu rakstīt. Ja visi būtu pilnīgi, neviens negrēkotu, nevienam nebūtu nekādu vājību — nebūtu, par ko rakstīt. Cik ilgi aprakstīsi eņģeļus?

Ja visi cilvēki izskatītos līdzīgi — ko mākslinieki gleznotu, zīmētu, veidotu tēlos?

Ja neviens neklūdītos savā darbā — inspektori un pāraugi kļūtu lieki.

Ja neviens neslinkotu, priekšstrādnieku un uzraugu nevajadzētu.

Ja neviens nebrauktu neatļautā ātrumā, neatstātu savus automobiļus aizliegtās vietās, — satiksmes policija varētu iesniegt atlūgumos un iet pensijā.

Ja neviens nelamātos, neapvainotu citus un nekautos, tiesas varētu nojaukt un to vietā ierīkot rotaļlaukumus, jaunās, bezkrāsainās pasaules paraugbērniem.

Bet — lai slava, kam tā nākas! — vēl pasaulē valda nepilnība.

Arī Cibulkinam, lai cik rūpīgi viņš bija centies darbu padarīt, viens zars — un tieši tas, uz ko Rembēniete bija norādījusi, bija palicis nenokopts uz Rembēnu mauriņa.

Ir daži saimnieki, kas uz svaigi sēta mauriņa tīšu prātu saliek žuburainus zarus, lai suņi un bērni to neizbradā, un arī Rembēni kādreiz tā bija darījuši, jo zars, ja to laikus atkal novāc, mauriņam nekāda ļaunuma nenodara.

Turpretī tāds zars, par ko teikts, lai to pievāc, bet kas nevīžības dēļ palicis nenovākts, duras prātā un sirdī.

Kad Cibulkins savu darbu bija pabeidzis un iegājis istabā, Rembēniete aizmetās pie loga un pamanīja, ka viņas norādījums nav ievērots. Nebija šaubu, ka tas noticis tīši, lai viņu kaitinātu. Pametusi kartupeļus vārāmies, viņa izsteidzās laukā, paņēma vainīgo zaru un pārsvieda pāri Cibulkinu daļā.

Rokas priekšautā noslaucījusi un apmierināta par veikumu, viņa atgriezās virtuvē.

Viņas rīcību bija nejauši redzējusi Līna. Viņa gan nezināja, kas tas par zaru un no kurienes, bet saprata, ka Cibulkinu nama un cilts gods tagad apdraudēts. Situācija prasīja ātru un noteiktu rīcību — un pēc minūtes zars bija atpakaļ uz Rembēnu mauriņa.

Tā kā Rembēniete kaut ko līdzīgu bija jau paredzējusi, tad durvis aiz Cibulkina kundzes vēl lāga nebija aizvērušās, kad zars atkal atradās viņas territorijā.

Cildenā sacensība būtu varbūt, turpinājusies vēl ilgi, ja šai brīdī no makšķerēšanas neatgrieztos Rembēns.

„Frici," sieva viņu sagaidīja durvīs, un balsī viņai bija niknums un žēlabas, „tu tam tagad dari galu! Tas tā nevar palikt, kā tagad te iet — pats uz savas zemes vairs cilvēks nav drošs, ka tev nesviež zarus un sprunguļus virsū."

Par sprunguļiem gan bija pārspīlējums, un arī virsū neviens Rembēnietei zarus nebija sviedis, bet — kuŗš gan tēlojuma krāšņuma labā mazliet nesabiezina krāsas?

Rembēnam ar makšķerēšanu šorīt nebija veicies, un viņš tāpēc bija diezgan īgnā gara stāvoklī. Sievas stāsts par Cibulkinu neattaisnojamo rīcību viņa prātus neuzlaboja.

„Gan es viņiem reiz parādīšu!" vannas istabā rokas mazgādams, viņš solījās un tā arī domāja, „sev pa kaklu dancot neļaušu. Domā, ja toreiz mums naudu aizdeva, ka nu varēs visu!"

„Nu tad ej un rādi!" sieva, pie loga stāvot, sauca pakaļ, „ej un rādi. Tā mātīte tagad atkal to zaru stiepj mūsu daļā. Bet tev jau nav dūšas."

Norādījums uz dūšas trūkumu Rembēnam bija kā dunka mugurā.

Viņš pameta dvieli un, slapjās rokas gar biksēm trīdams, izsteidzās laukā. Cibulkiniete tur pašreiz lika zaru uz viņa zālāja.

„Vai ņems to koku prom?!! Skaties, kāda nav!" Rembēns piesarkušu seju un šauri sakniebtām acīm stingri noprasīja.

Cibulkina kundze uzlika rokas uz gurniem.

„Laikam neņems vis! Un tu pasaki savai grēfienei, lai citā reizē savu gārbidžu uz mūsu grunts neliek!"

Bet Rembēns nebija vīrs, ko sievu runas varētu pārtraukt nodomātā mērķa sasniegšanā. Paņēmis nosviesto zaru, viņš to ar sparu pārcēla vienu soli pa labi — uz Cibulkinu mauriņa un labi dūšīgi piespieda zemei, tā ka daži mazākie, sausie zariņi atlūza un aizsprāga uz visām pusēm.

„Vai tu esi redzējis, kāds porecs?" Cibulkiniete, kā apbrīnodama Rembēna dūšu, iesaucās un sagrābusi zaru aiz sava gala mēģināja atlikt atpakaļ Rembēnu tiesā, bet Rembēns nelaida — un tā tas sākās. Viņi spēkojās ap zaru kā virves vilcēji, šņākdami un piesarkuši, un acīm nikni zibsnīdami.

Kaut kādas neveiklības dēļ Cibulkinai samisijās kāja, viņa klupa, un tā kā Rembēnam līdz ar to pietrūka līdzšinējā atbalsta, viņš ar visu sparu uzkrita kaimiņienei virsū.

Ilgi viņam tur neiznāca palikt, jo no neparastās un arī nepatīkamās situācijas viņu raušus izrāva Cibulkina darbā rūdītā roka.

„Tad tā gan!" tas brēca, „tad tā gan! Ar vīriem kauties nav dūšas, tad klūp sieviešiem virsū! Pagaidi tu man, mailīte!"

Kad sievām beidzot izdevās vīrus vienu no otra atraut, abi mauriņi bija izmīdīti, un zars, kuŗa dēļ kautiņš sākās, salauzīts.

Cibulkins ar panākumiem pašreiz bija apmierināts — ja atskaita pāris skrambas, viņš bija izkļuvis cauri sveikā, aizstāvējis savu sievu un parādījis Fricim, ka ar viņu nevar jokoties.

Ļaunāki izskatījās Rembēnu mājā. Tur mājastēvs sēdēja krēslā saplēstu kreklu, un sieva viņam lipināja uz pieres plāksteri.

„Sāp?" viņa norūpējusies jautāja, „vai nevajadzētu labāk pie ārsta? Tad tev būtu apliecība un liecinieks, citādi tu tiesā atkal paliksi apakšā."

Tad viņa tam novilka kreklu, pie tam cenzdamās, lai ieplēstās vietas plīstu vēl tālāk. Likās, viņa bija ļoti apmierināta, ka plīsumu tik daudz.

„Paskaties — piedurkne gandrīz nost! Un te — te asinis!"

Kreklu viņa rūpīgi salocīja un iesaiņoja brūnā ietinamā papīrā un noglabāja atvilktnē.

(Turpinājums sekos)

Kultūras apskats

⬤ Kolumbijas universitātes bibliotēkas zinātņu fakultāti ar mastera gradu beidzis Latvijas universitātes ekonomijas maģistrs J. Kadilis. Viņš ir arī ALAs vicepriekšsēdis un Kultūras biroja vadītājs un strādā Kolumbijas universitātes bibliotēkā.

⬤ Māsas Gūtbergas Ņujorkā iespēlējušas skaņu platē Jāņa Mediņa rapsodiju, ko izdos ALAs Kultūras birojs.

⬤ Elfrīda Ekardte-Skalberga, ievērojama latviešu tautas labvēle, kuŗas tulkojumā jau Latvijas laikā iznāca latviešu dzejas antoloģija vācu valodā, šogad saņēmusi 2000 DM lielu balvu par latviešu lirikas un Puškina darbu tulkojumiem vācu valodā. E. Skalberga, kuŗa nesen pārkāpa 70 gadu slieksni, joprojām interesējas par latviešu mākslu un dzeju, un viņas tulkojumā latviešu rakstnieku darbus nolasīja arī šai pavasarī Baltiešu kultūras dienās Štutgartē. Balvu ik gadus piešķir Bavārijas daiļo mākslu akadēmija, saņemot līdzekļus no fabrikanta Fr. Baura fonda.

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BUTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BUTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

EGLINTON — YONGE rajonā: 7 istabu atsevišķa ķieģeļu māja; 2 vannas istabas, 2 virtuves, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Prasītā cena $15.500.

BROADVIEW — DANFORTH rajonā: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas, 3 virtuves, ūdens-eļļas apkure. Garāža. Tuvu satiksmei un veikaliem. Ļoti laba izīrēšana. Iem. $3.400.

GREENWOOD — DANFORTH rajonā: 7 istabu atsevišķa divstāvu ķieģeļu māja; 2 vannas istabas, 2 virtuves, atpūtas telpa ar bāru pagrabā, ūdens-eļļas apkure, plats iebraucamais ceļš un garāža. Prasītā cena $14.900. Iemaksa $3.500.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

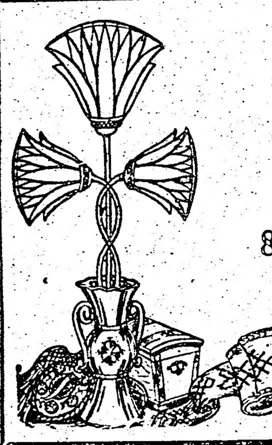

Piedāvājam iesvētībām bagātīgā izvēlē: Rozes, neļķes, lilijas un citus ziedus, kā arī dāvanām rotas lietas, keramiku, koka izstrādājumus utt. Iesvētīšanas dienas kartītes. Laipni lūdzam pasūtinājumu iesvētībām nodot laikus

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

EGLĪŠA—RADIO

Labo: televīzijas, radio, auto radio aparātus, plašu spēlētājus un citus elektriskus aparātus.

Ja vēlaties pirkt televīzijas, radio vai plašu spēlētājus, jums noteikti atmaksāsies, ja vispirms ienāksit pie manis.

Atvērts līdz plkst. 9.00 vakarā 6 dienas nedēļā.

161A Roncesvalles Ave, tel. LE 7-1401, Toronto

DAUGAVA

PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

581 PAPE Ave. Toronto, tel. GE 9113. (1 bloku no Danforth) Veikals atvērts no 7.30 - 9.30 vakaros. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts.

Paldies. Īpašn.: O. DĀRZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

MODEL

DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

10% ATLAIDE 10%

PASREIZĒJIEM PASUTINĀJUMIEM.

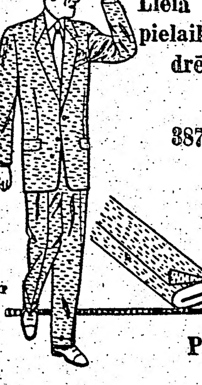

Lielā izvēlē labākās angļu drānas. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, labākās oderes un pārējos piederumus

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

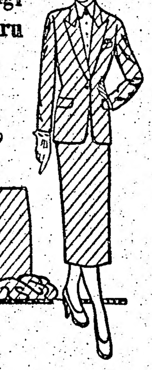

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

Dr. JĀNIS REKAI — chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

ROXTON RD. — COLLEGE

Iemaksa $2.500. 8 istabu dubultķieģeļu dupleksa — divi pilnīgi atsevišķi dzīvokļi. 2 virtuves, 2 vannas istabas, eļļas apkure. Pilna cena $16.500.

BROADVIEW — O'CONNOR

Iemaksa $3.500. 6 istabu dubultķieģeļu savrupmāja, 20 gadu veca, ūdens-eļļas apkure. Garāža. Izdevīgi mēneša maksājumi. Atlikums viena atklāta obligācija uz 10 gadiem.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

---

SAGATAVOJU CIENASTU

kāzu, iesvētību, kristību un citu svinību gadījumos

M. KRONE, tel. RO 2-6388, Toronto

LEASIDE ESSO GARAGE

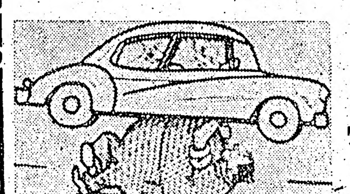

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

928 Millwood Rd., Toronto

Tel. HU 8-5152, mājās AM 7-4782

Imperial ESSO benzīns un eļļas

AUTO REMONTI ● VISI DARBI GARANTĒTI

L. Alders MĒRENAS CENAS L. Marovskis

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6—8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

AUG. MASINGS

100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

JAUNAIS CENRĀDIS AR

LIELU CENU NOLAIDI

nodrošinātiem saiņiem uz

LATVIJU

un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.

Plašākā firma Ziemeļamerikā.

JANIQUE TRADING CO

Īpašnieks J. KAMIENSKI

Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4025

Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.

Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 3-9618

LATVIEŠU VEIKALS

THE SGPRI

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

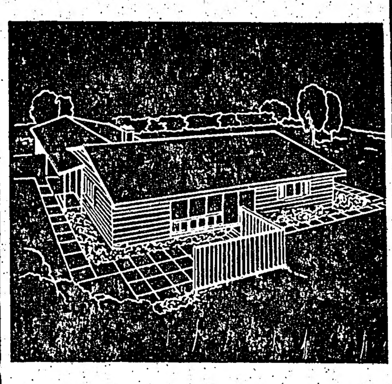

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. — Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

V. SKUJA, J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 2R2 GRAND VALLEY

PILSĒTAS ZIEMEĻOS

10 gadus veca rūpīgi kopta atsevišķa māja, 6 istabas divos stāvos, divas ultra modernas virtuves, dārzs, garāžas iespējas, ūdens-eļļas apkure. Iemaksa $3.500. Cena $15.900, labs obligāciju izkārtojums. Zvanīt LE 4-8447

AUSTRUMU DAĻĀ,

klusā ieliņā, bet tuvu satiksmei, veikaliem un skolām, labi uzturētā 7 istabu ķieģeļu māja 2 stāvos. Eļļas, gaisa apkure. Dubultgarāža. Labi maksāšanas noteikumi. Prasītā cena $13.400. Zvanīt V. Skujam LE 4-8447.

A. SILAVS

Kungu- un dāmu drēbniecība Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs.

415 DUNDAS St., E. Toronto,

Pie Parliament St., tel. EM 4-0089

Dr. A. BRETTLER

Speciālists nieru, asins un pūšļa slimībās. Vispārējā ārstniecība.

Pieņem no 2—7 pp. un pēc norunas.

398 BLOOR St., W., tel. WA 1-7671

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Apavus, drēbes, tekstilpreces — Medikamentus, pārtiku un citas lietas

LAMPERT & POLIMEX Co. LONDON

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

— VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK, ja sūtāt caur Londonu.

Angļu preces ir patīkamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katras paciņas saņemšanu. Muita samaksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem. Cenas ļoti mērenas.

RAKSTIET LATVISKI!

LAMPERT & POLIMEX LTD.

45 Cromwell Road London, S.W.7, England

MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi. Jūsu gaumei piemērota gaļas klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos. Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

HENRIKA IBSENA

drāmatiska poēma

PĒRS GINTS

no norvēģu valodas tulkojis J. AKURATERS

Illustrējuši: A. REKHEMS un H. GRICEVIČS.

Grāmata greznā iesējumā. Cena $4.80

DABŪJAMA

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ontario

Izsūtām pa pastu

(Grāmatnīca atvērta ik dienas līdz plkst. 6 vak., arī sestdienās)

Jau desmito gadu — tūkstošiem apmierinātu klientu

EXPRESS GIFT - PARCELS

Visur saņem ļoti drīz. Mēs garantējam par sainīšu izsūtīšanu 4 dienu laikā. Medikamentus saņem ar gaisa pastu 8 dienu laikā. Visi sainīši apdrošināti, un saņemšana pilnīgi garantēta. Bezmuitas saiņi uz Austrum- un Rietumvāciju, uz Poliju, Ungāriju un Dienvidslaviju. Ar samazinātu muitu uz Čechoslovakiju. Pieprasiet cenrādi

GRAMERCY SHIPPING CO.

777 Lexington Ave, New York 21, N.Y., U.S.A.

(Starp 60. un 61. ielu). Tel. TE 8-5462-5463

LA pārstāvis SUDBURY, V. KĀRKLIŅŠ,

136 Lourdes St. Sudbury, Ont.

Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, sludinājumus

---

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē.

Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

BRUCE D. PALMER

ADVOKATS UN NOTĀRS

229 YONGE ST.,

Room 203, EM 4-3141, Toronto

Mūsu pārstāvji Zviedrijā

pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:

DV Stokholmas nodaļa,

Box 220, Stockholm 1

A. Kroders,

Karlsviksgatan 1, 1., Stockholm K.

Sestdien, 1956. gada 21. jūlijā

OSKA

APMEKLĒJIET MŪS

343 - RONCES

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Ceptuvi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

KANADĀ RAZ

LABĀKĀS P

KAŽOKĀDU

„Skaistums... grezn

te". Tā runā modes p

tes visā pasaulē pa

nāk no Kanadas. Il

eksportē smalkādā

aizjūras zemēm dai

nāšanai. Eksportēt

ir minku, bebru, su

ki, kas nākuši no K

neviens tās nevar p

Augšējā illustrācija

sludinājumu serijām, ko

gram publicē žurnālos

pasaulē. Šie sludinājum

nadu labāk iepazīstināt

arī lai rādītu citām zem

mu kvalitāti un nozīmi.

The House

DIBINĀT

THE NORSEMAN OIL BURNER

RE

Laboju

izvēles

gāzes

sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomak

kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu g

jau laboju ūdens un gaisa

jaunās mājās. Garantēts darbs. Ja

apkures tīrīšanu

A. LAGUN

204 Oakwood A

S, KA JUMS IR
DANFORTH rajonā: 7 ista-
kieģeļu māja; 2 vannas ista-
s telpa ar bāru pagrabā, ūdens-
braucamais ceļš un garāža. Pra-
maksa $3.500.
nums nesaistošai informācijai

Medikamentus,
pārtiku un
citas lietas
I UZ LATVIJU
EM SASNIEGS JŪSU
ĀTRĀK UN DROŠĀK,
Londonu.
istrumeiropas zemēs. Mēs garan-
šanu. Muita samaksājama Lon-
neapgrūtinātu ar maksājumiem
mārciņās.
LATVISKI!
POLIMEX LTD.
ndon, S. W. 7, England

LICATESSEN
Toronto, GE 3331
produkti, augstākās kvalitātes Ei-
oti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zu-
ikle Eiropas zivju konservi. Da-
c, kūkas un citi cepumi.
āšanai un jūsu izsmalcinātā ape-
ukti dabūjami mūsu veikalos.
r preču kvalitāti!
ie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto
ZELMA BELTE

A IBSENA
ka poēma
GINTS
lkojis J. AKURATERS
EMS un H. GRICEVIČS.
sējumā. Cena $4.80

JAMA
MATNĪCĀ
Toronto, Ontario
pa pastu
līdz plkst. 6 vak., arī sestdienās)

stošiem apmierināti klienti
FT - PARCELS
arantējam par sainīšu izsūtīšanu
ar gaisa pastu 8 dienu laikā.
saņemšana pilnīgi garantēta.
-un Rietumvācija, uz Poliju,
r samazināts muitu uz Čehoslo-
rasīet cenrādi
SHIPPING CO.
ew York 21, N.Y., U.S.A.
). Tel. TE 8-5462-5463

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus ieks- un ārpus
studijas, izgatavo bildes pasēm, ap-
liecībām, kā arī pārfotografē un
palielina dokumentus un bildes.
Amatieru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

Mūsu
pārstāvji Zviedrijā
pieņem laikraksta abonēšanas
maksu un sludinājumus:
DV Stockholmas nodaļa,
Box 220, Stockholm 1
A. Kroders,
Karlsvīksgatan 1, 1,
Stockholm K.

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

EGLINTON AVE. W.: 7 istabu ķieģeļu māja, plūs 3 ist. mājiņa pagalmā, privāts auto ceļš un garāža, 3 virt. $2.000 iem., 1 obligāc. par atlikumu uz 10 gadiem. Apm. $90 mēneša maksa.

BLOOR — JANE: skaists 5 ist. labāko dubultķieģeļu bungalovs, garāža, dzīvokļa iespējas pagrabā. Ūdens-eļļas apkure, moderna virtuve, ļoti tīri turēta. Pilnā cena $14.500.

FILIĀLE SHELBURNE: 10. un 24. autoceļu stūrī. Tel. SHELBURNE 397
Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE. - 231
Tel. LE 4-8974 Tel. LE 4-4645

Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas
JURIS DZEGUZE

VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi
BIRUTA TĪRUMA

Izmantojiet izdevību
1 dienas izbraukumiem
pa ezeru ar kuģi
S.S. CAYUGA

Ik dienas uz Niagara on The Lake un Queenston. Labi saskaņoti tālākie braucieni uz NIAGARA FALLS un BUFALLO

Kuģošanas laiki
RĪTOS: plkst. 9.00 ik dienas
PĒCPUSDIENĀS: plkst. 2.55 pp. trešdien, piektdien, sestdien un svētdien.
VAKAROS: plkst. 6.15 pp. pirmdienās, otrdienās un ceturtdienās.

Braukšanas maksas:
Pieaugušiem turp un atpakaļ $3.25, vienā virzienā $1.80.
Bērniem turp un atpakaļ $1.50, vienā virzienā 85c

- Ļoti labas atpūtas iespējas krastmalās
- Peldēšanās skaistajā Lions Beach
- Dejošana uz kuģa katru vakaru

Tuvākai informācijai zvanīt EM 3-5155, Toronto

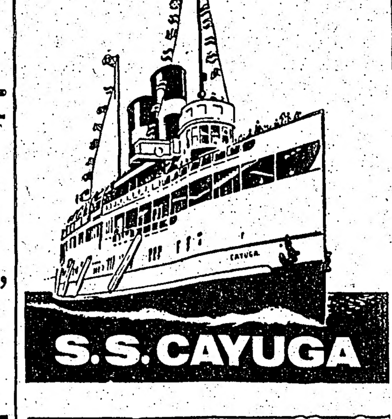

+

LU studentu korporācijas LATVIA dibinātājs,
VETERINĀRĀRSTS

GUSTAVS ĀDMINIS

dzimis 1895. g. 27. maijā Mazsalacas pagastā, slēdzis acis uz mūžu 1956. g. 8. jūlijā Minchenē

Viņu mīļā piemiņā paturēs
korporācijas LATVIA saime

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu…

KANADĀ RAŽO DAŽAS
LABĀKĀS PASAULĒ
KAŽOKĀDU ŠĶIRNES

„Skaistums… greznums… kvalitāte". Tā runā modes pazinējas sievietes visā pasaulē par kažokiem, kas nāk no Kanadas. Ik gadus Kanada eksportē smalkākās kažokādas uz aizjūras zemēm daiļo dāmu iepriecināšanai. Eksportēto kažoku starpā ir minku, bebru, sudrablapsu kažoki, kas nākuši no Kanadas - pie tam neviens tās nevar pārspēt.

Augšējā illustrācija un teksts ir viena no sludinājumu serijām, ko The House of Seagram publicē žurnālos un laikrakstos visā pasaulē. Šie sludinājumi domāti, lai ar Kanadu labāk iepazīstinātu pārējās zemes, kā arī lai rādītu citām zemēm Kanadas ražojumu kvalitāti un nozīmi.

The House of Seagram

DIBINĀTA 1857.

Pieprasiet savos veikalos augstvērtīgos zivju konservus:
BALTIJAS jūras
SPROTES —Porto Santo
SKUMBRIA
NĒĢUS
kā arī
ŽĀVĒTOS ZUŠUS

Pasūtinot tieši pa pastu, pievienojiet Money Order vai čeku.

Sprotēm — 35c, skumbria — 60c, nēģiem — 85c, žāvētiem zušiem, 8,5 oz. — 65c, žāvētiem zušiem 16 oz.— $1.10 par katru kārbiņu.

A. ROZE,
10 WIDMER ST., TORONTO

MEKLĒ
ŽANI RAŠMANI,
Latvijā dzīvojis Liepājā, Priežu ielā.
Atsaukties
Ž. Ziemelim, 785 Wellington St., S. Hamilton, Ont. Canada

Ja kāds ko zinātu
par bij. Liepājas skolotāju BIERNI, lūdz rakstīt E. Liepiņam, — 127 Fairview Ave, Quakertown, Pa., U.S.A.

Lūdzu atsaukties
JĀNI OZOLU,
Pētera dēlu, no Cirgaļu pagasta
Vīloksnes Valkas apr. Ziņas no mās Aldonijas. - Rakstīt: E. TOMS, 1237 Gerrard St., E. Toronto, Ont. Canada (909)

Izīrējama liela, skaista labi mēbelēta istaba ar glītu virtuvīti

diviem puišiem vai precētam pārim mazā klusā ieliņā pie Wellesly apakšzemes dz-ceļa.

Zvanīt pēc plkst. 5 v., sestdien un svētdien visu dienu

WA 2-2268, Toronto
(913)

AR 1. AUGUSTU izīrējamas divas istabas un virtuve otrā stāvā 163 High Park Ave, tel. RO 7-4466. (907

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba un virtuve pilsētas centrā. Tuvu satiksmei un veikaliem. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc. plkst. 6 vakarā tel. LE 6-6535, Toronto. (908)

IZĪRĒJAMA liela, saulaina mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Broadview — Danforth rajonā. — Zvanīt katrā laikā RI 5592, Toronto.

ST. CLAIR — BATHURST rajonā izīrējama mēbelēta istaba apartamentu mājā ar visām ērtībām un virtuves lietošanu. Zvanīt tel. — WA 3-1772, svētdienās LE 3-5851, Toronto.

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

Jāiepazīstas ar
labām etiķetēm,
un tad jāiepērkas

Kad jūs pērkat, tad ievērojiet šīs etiķetes. Vienalga, kā jums vajag, jūs atradīsit vienu no šiem vārdiem uz lietām, kas jums vajadzīgas. Pērciet uzticībā

— Tā ir kvalitāte,
— tās ir vērtīgas.
...tikai pie
EATON'S

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St. Brooklyn.

Tikai reizi mēnesī dievkalpojumi būs sek. vietās:

Bronksā, sv. Toma baznīcā otrās svētdienas rītā — 12. augustā, pl. 9.00.

Port Vašingtonā katra mēneša pirmajā svētdienā, 5. augustā, pl. 2 dienā.

Hempstedē dievkalpojumi pārcelti uz mēneša pēdējo sestdienu, 28. jūlijā un 25. augustā, plkst. 6 vakarā.

Detroitā. Latviešu ev.-lut. Kristus draudzē svētdien, 29. jūlijā pl. 2 pp. sv. Marka baznīcā, (1045 E. Grand Bl.) Kapu svētku dievkalpojums (Prāv. A. Skrodelis).

Jūnijā draudzes latviešu skolu nobeidza Māra Lēmane.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas dr. 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 22. jūlijā, plkst. 11.00, dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Draudzes izbraukums zaļumos, Šillera parkā 19. nodalījumā.

Aurorā, Ill. svētdien, 22. jūlijā, pl. 3.00 pp. dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Māc. Pāvils Ķīkrons, Melvudā, Ill., tel. FI 3-2480.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Av.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdien pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru trešdienas vakarā pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plehaķis, Kalamazū, 323 S. Rose St., tel. 4-5255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 12.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.[illegible]

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind. reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave, S.E. Grand Rapid.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Fort William, 560 May St.

Māc. V. Sēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

Londonā, 22. jūlijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Pēc tam kopīgs izbraukums uz ezera malu pie Dašvūdas.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

22. jūlijā dievkalpojums sv. Andreja bazn. plkst. 11.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

29. jūlijā, pl. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

29. jūlijā, plkst. 11 rītā brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

29. jūlijā, pkst. 9.15 no rīta dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā — 361 Danforth Ave.

Bramptonas latviešu ev.-lut. dr. 29. jūlijā, plkst. 1.30 pp. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Dievkalpojums 29. jūlijā, plkst. 9.45.

Māc. H. Kuālis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

5. augustā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

12. augustā bērnu svētki.

19. augustā, pl. 7 vakarā Kapu svētku piemiņas dievkalpojums.

2. septembrī, plkst. 3 pp. skolas darba sākuma dievkalpojums.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandleikā, sestdien, 28. jūlijā. pl. 19 lut. bazn. dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 29. jūlijā, plkst. 14.00 lut. baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 29. jūlijā, pl. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

THE NORSEMAN
OIL BURNER

RED D

ŪDENS SILDĪTĀJS
$120

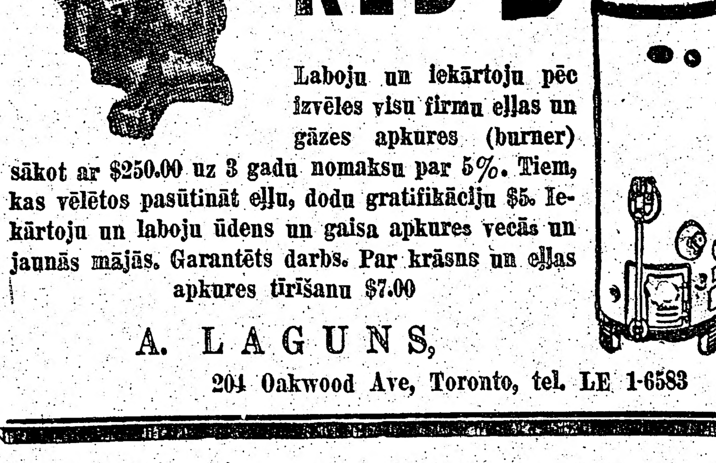

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz ...... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $............

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

WILLOWDALE: ļoti labs, tikai 2 gadi vecs, dubultķieģeļu bungalovs. Eļļas apkure, moderni izbūvēta virtuve, vannas istaba ar dušu, privāts iebraucamais ceļš un liels dārzs. Gruntsgabals 50 reiz 164'. Prasīts $13.500. Ipašnieks miris, mantinieki pārdod. Pirkšanas cenā ieskaitīts elektriskais ledusskapis, elektriskā plīts utt.

BEACH rajonā: atsevišķi stāvoša, dubultķieģeļu, oriģināla 2 dzīvokļu māja. Apakšstāvā 5 istabu dzīvoklis, augšstāvā — 6. Ienākums $225 mēnesī, īrnieki paši maksā apkures izdevumus. Māja ļoti labi uzturēta, tuvu satiksmei un veikaliem. Prasīts $18.500. Izdevīgs pirkums, laba ienākumu māja.

PRASITS $7.500 ar $950 IEMAKSU: 4 istabu māja divos stāvos. Eļļas apkure, moderna virtuve, pagrabs, elektrisks ūdenssildītājs, TV antena utt. Māja bez parādiem.

BLOOR — DUFFERIN: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Gaisa apkure, 2 mod. izbūvētas virtuves, privāts iebraucamais ceļš. Iem. $1.500, pilna cena $10.900. Māja bez parādiem. Tiešām gadījums!

MORTIMER — FRANKDALE: 4 istabu bungalovs ar izbūvētu telpu pagrabā. Eļļas apkure, moderna virtuve, privāts iebraucamais ceļš un dārzs. Gruntsg. 40x125'. Prasīts $9.500 ar mazu iem.

DANFORTH — LOGAN: 8 ist. dubultķieģeļu māja. 2 virt., 2 vannas ist., garāža. Laba īres māja, tuvu satiksmei un veik. Prasīts $15.300. Māja bez parādiem, viena obligāc. par atlikumu.

IZNĀKUSI

majora JŪLIJA ĶILĪŠA

ATMIŅU GRĀMATA

ES KARĀ AIZIEDAMS...

288 lpp., cena $4.00 (iesieta).

DV grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ont.

Izsūtām arī uz pēcmaksu (C.O.D.)

LATVIJAS AMERIKĀ

abonēšanas maksu un informāciju pieņem

IND. SKRASTIŅŠ

Montreālā

3360 St. ZOTIQUE E., APT. 6., Rosemount — Montreal, P.Q.

Latvijas Amerikā Hamiltonā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILĪTIS,

79 SMITH AVE, Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

GRĀMATU APSKATS

Redakcijai piesūtīti šādi jauni izdevumi: Konstantīns Raudive — Sejas un sapņi. Meditācijas par Donkichota temu. J. Šķirmanta apgāds. Č. Morgans - Notikums upes līnijā, romāns, J. Andrupa tulkojums. DVF izdevums. Techņikas apskats 10. n-rs, Latv. inž. apvienības ārzemēs izdevums. Jaunā gaita 4. n-rs, ALJAS apg. nozares izdevums. Saturā J. Klīdzēja ievada vārdi, A. Ruņģa romāns, Dz. Freimaņa, A. P. Mierkalna, A. Salmiņa, Z. Avotiņas dzejoļi, L. Streipa stāsts, chronikas daļā prof. A. Švābes, H. Atoma, V. Klīves u. c. raksti.

Zilonis klaudzina...

Rodžers Smits Pertā, Austrālijā, kādā dienā, ārā plosoties niknai vētrai, dzirdējis pie savām durvīm lielu klaudzināšanu. Atverot durvis, viņš ieraudzījis aiz sliekšņa — ziloni: Izrādās, ka tas bijis izbēdzis no kāda cirkus, bet, uznākot negaisam, meklējis pajumti.

Amors autorūpniecības patrons

ASV automobiļu rūpniecības vadība ir pārliecināta, ka pats visu varenais Amors ir viņu patrons, jo kāds laikraksts Galupa masu aptaujā uzzinājis, ka 25 proc. bildinājumu ASV atskanot automašīnā.

SPORTS

FUTBOLS ŅUJORKĀ

ASV futbola meistarības pirmajā spēlē Filadelfijas sporta klubs pieveica Ņujorkas DV otro komandu 9:0. Otrā spēlē filadelfieši satiksies ar Ņujorkas DV pirmo komandu. Par favorītiem šajā spēlē tiek uzskatīti spēcīgā latviešu Filadelfijas komanda .

SVARĪGA PILNSAPULCE

DV Sporta kluba pilnsapulce notiks 29. jūlijā, plkst. 19 DV namā, Toronto, 123 Huron St.

Darba kārtībā ļoti svarīgu lietu apspriešana. Visiem kluba biedriem ierašanās obligāta.

DV Sporta kluba valde

DV FONDA GRĀMATNĪCA,

72. Queensborough Terrace, London, S.W.2., England,

pieņem mūsu laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus.

IGA

NU JUMS IR IESPĒJA IEPIRKTIES LABĀKO PĀRTIKU UN PIE TAM IETAUPĪT 2 VEIDOS

1. ZEMĀKĀS PĀRTIKAS CENAS, 2. BEZMAKSAS BALVAS

AR IGA'S BONUSU PLĀNU!

BEZMAKSAS BALVAS

PIE IKDIENAS PRODUKTU IEPIRKUMIEM

NEKAS NAV EKSTRĀ JĀMAKSĀ! VISĀDAS BALVAS VISAI ĢIMENEI...

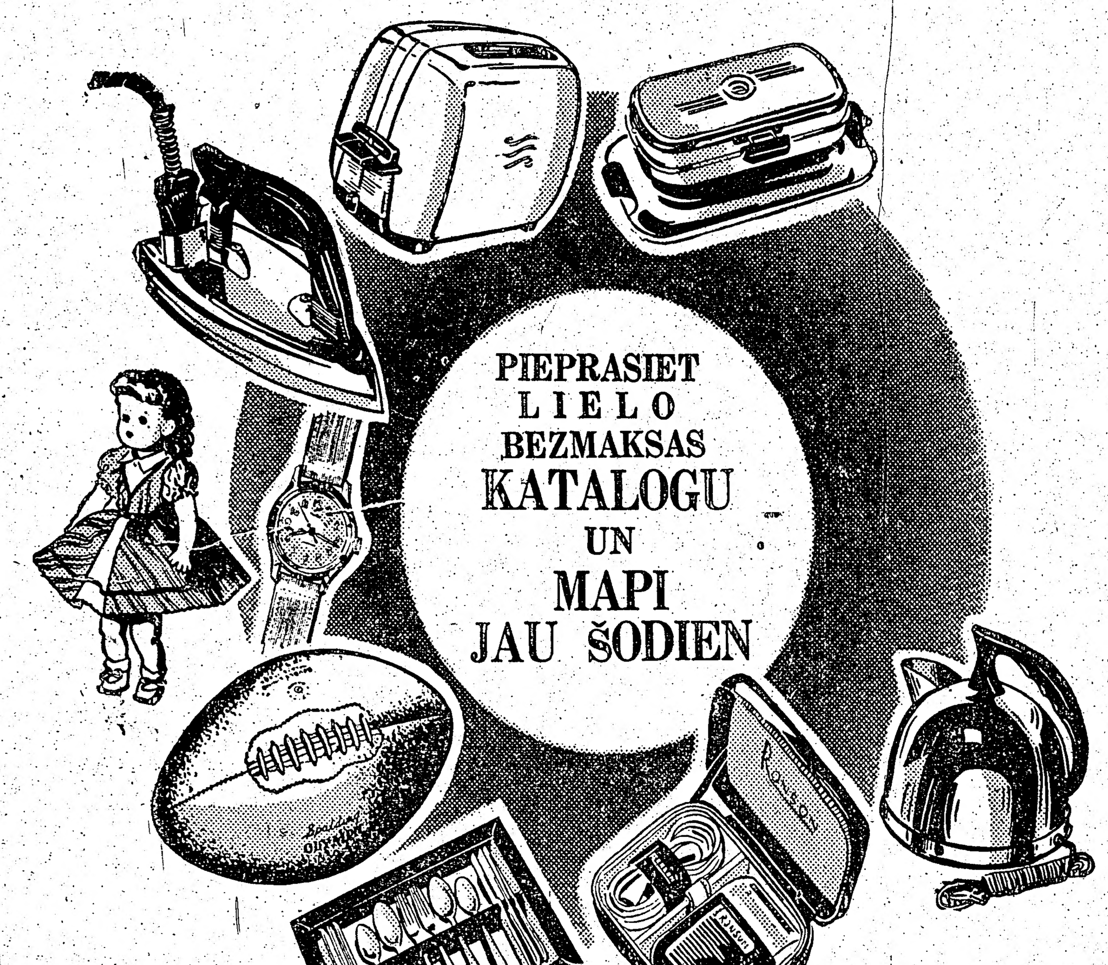

TAS IR VISS, KAS JUMS JĀDARA...

Neaizmirstiet paņemt oficiālo krāšanas formu IGA pārtikas veikalos. Tad katrreiz, kad iepērkaties mūsu veikalos, ielieciet šai krāšanas mapē kasiera izdoto zīmīti, tā to droši uzglabāsit. Šīs kasiera zīmītes uzglabājiet tik ilgi, kamēr būs sasniegta attiecīgā summa, kas parādīta mūsu katalogos attiecīgās prēmijas saņemšanai. Visas prēmijas tiks izsniegtas — PILNIGI BEZ MAKSAS!

Ko jums piedāvā bonusu plāns

Mūsu bonusu plāns jums dod ekstrā ietaupījumus, iepērkoties pārtiku, pie tam bez liekiem izdevumiem. Ekstrā ietaupījums nozīmē, ka pēc pašu izvēles varat saņemt bez maksas mantas sev un ģimenes piederīgiem. Pie tam ikkatrs priekšmets, kas uzrādīts mūsu katalogos, zemāk nocenots nekā parastajos veikalos, līdz ar to par katru dolaru, ko jūs izdodat IGA veikalos, jūs iegūstat preces lielākā vērtībā. Neapšaubāmi, jūs ietaupāt, pie mums iepērkoties.

BONUS PLĀNA DETAĻAS MŪSU PRĒMIJU KATALOGOS

Pārbaudiet jums tuvākā IGA pārtikas veikala adresi

IGA VEIKALI

TORONTO

ZIEMEĻOS
- 419 Yonge
- 155 Dupont
- 1471 Yonge
- 1991 Yonge
- 476 Davisville
- 854 Millwood
- 1708 Avenue Rd.
- 2212 Eglinton W
- 1700 St. Clair W.

RIETUMOS
- 396 Queen W.
- 1195 Dundas W.
- 29 Lightbourne
- 413 Roncevalles
- 2477 Dundas W.
- 3048 Dundas W.
- 289 Jane

AUSTRUMOS
- 117 Carlton
- 230 Wellesley E.
- 317 Carlton
- 440 Queen E.
- 405 Donlands
- 251 Greenwood
- 623 Danforth
- 2418 Danforth
- 1857 Gerrard E.
- 2120 Queen E.

TORONTO PRIEKŠPILSĒTĀ

ISLINGTON
- 317 Burnhamthorps
- Firwood and Lloyd Manor Rds.

ETOBICOKE
- 234 Berry Rd.

LAMBTON MILLS
- 4161 Dundas W.

MIMICO
- 362 Church St.

NEW TORONTO
- 1136 Lake Shore Rd.

MOUNT DENNIS
- 1162 Weston Rd.

WESTON
- 10 Dixon Rd.
- 108 King St.

DOWNSVIEW
- 2762 Keele

NEWTONBROOK
- 5926 Yonge
- 6200 Yonge

WILLOWDALE
- 11 Grantbrook

WEXFORD
- Ellesmere & Pharmacy
- 1738 Lawrence E.

SCARBOROUGH
- 2488 Kingston Rd.

AGINCOURT
- Sheppard and Dawes Road

TORONTO APKĀRTNĒ

ZIEMEĻOS
- Thornhill
- Maple
- Elgin Mills
- Oak Ridges
- Aurora
- Bradford
- Keswick
- Sutton
- Alliston
- Camp Borden
- Creemore
- Stroud
- Allandale
- Stayner
- Penetanguishene
- Coldwater
- Elmvale
- Orillia
- Midland
- Haliburton
- Bobcaygeon
- Gravenhurst

RIETUMOS
- Thistletown
- Cooksville
- Woodbridge
- Georgetown
- Streetsville

BRAMPTON
- Queen St. W.
- 184 Queen St. E.
- Bolton
- Orangeville
- Shelburne
- Erin
- Acton
- Burlington

HAMILTON
- 981 King E.
- 210 Parkdale N.
- 281 Cannon E.
- 287 Queenston Rd.
- 1099 Cannon E.
- Dundas
- Stoney Creek

WELLAND
- 631 E. Main St.

ST. CATHARINES
- 62 Welland Ave.
- Port Colborne

AUSTRUMOS
- West Hill
- Highland Creek
- Markham
- Stouffville
- Pickering
- Ajax
- Whitby
- Port Perry
- Uxbridge
- Beaverton
- Cannington
- Lindsay

OSHAWA
- 534 Cubert St.
- 166 Alice St.
- 120 Wilson Rd. S.
- 174 Ritson Rd. S.
- Simcoe St. N.
- Courtice
- Bowmanville
- Newcastle
- Orono
- Port Hope
- Colborne
- Brighton
- Trenton
- Campbellford
- Tweed

UZGLABĀJIET

JŪSU IGA KASIERA KVĪTIS... tās ir vērtīgas

SPECIĀLA IZDEVĪBA KLUBIEM IEGŪT BEZMAKSAS PRĒMIJAS AR „COLLECTIVE SAVING"

TE IR JAUNAS ZIŅAS...

Tiks izdots speciāls biļetens par BEZMAKSAS PRĒMIJĀM klubiem, baznīcām un citām bezpeļņas organizācijām. Šajās listēs būs uzskaitīti daudzi augstvērtīgi priekšmeti, kuru uzrādītā vērtība ir nesalīdzināmi zemāka kā parastajos veikalos individuāliem pārtikas iepircējiem, BET, ja grupās sāks uzkrāt kasiera kvītis, ak, cik vērtīgas mantas būs iespējams saņemt! NENOKAVĒJIET... SĀCIET JAU TUDAĻ KRĀT IGA GRUPU KRĀŠANAS KVĪTIS! Speciālie dāvanu katalogi jau tagad dabūjami visos IGA veikalos

THE TREND TODAY IS TO IGA

1926 1956 OUR 30th YEAR OF SAVINGS